

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

svět

RÝMAŘOV

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 8/2018

vyšlo 20. 4. 2018

cena 15 Kč

Uzavírka: Pokračuje rekonstrukce silnice Jamartice – Velká Štáhle

Okresní myslivecký spolek připravil chovatelskou přehlídku trofejí

ročník XX.

Na koncertě se představili sólisté ZUŠ Rýmařov

Jazzclub: SWOMP hudbou vyprávějí příběhy

Kuželkáři završili úspěšnou sezónu vstupem do divize

Sředitisko volného času Rýmařov, CK Stará Ves a Ski klub RD Rýmařov
za finanční podpory města Rýmařova zvou na

CYKLISTICKÉ ZÁVODY HORSKÝCH KOL

PO JESENICKÉ MAGISTRÁLE

13.5.2018
Rýmařov
Flemmichova zahrada

více na:
www.svcrymarov.cz
www.jesenickysnek.cz

**závod je zařazen do seriálu JESENICKÝ ŠNEČEK,
ve kterém startují i ty nejmladší kategorie**

Jesenická magistrála

Prezence:
8:45-9:45 v lyžařské chatě ve Flemmichově zahradě
Start:
U lyžařské chaty ve Flemmichově zahradě
10:00 – Jesenický šneček
11:30 – start ostatních kategorií

Startovné:
150 Kč, kategorie H, G 50 Kč, mladší zdarma
V ceně startovného občerstvení v c.k. koflíky, moučičky,
pivo, mléko
Ceny:
Ceny pro první tři v kategorii

TS NEILA SVČ Rýmařov a ANNIYA
srdečně zvou na

soutěž pro solové orientální tanečnice Neily Rýmařov

Neila Habibi 2018 a Habibi 2018

okresní soutěžní přehlídka solistek a skupin pro orientální tanečnice skupin
Neila Rýmařov, Dambra Bruntál, Ria Vrbo pod Pradědem,
Ria Karlovice a Malatka Krnov

**28.4. 2018 od 9:30
ve velkém sále SVČ**

Informace a přihlášky - u svých vedoucích nebo
přes Facebook, na TS NEILA SVČ Rýmařov
Soutěž je přístupná veřejnosti

SVČ vstupné 30,- TS Neila

NABÍDKA LETNÍCH TÁBORŮ 2018

léto plné zážitků

Sředitisko volného času
Okružní 10, Rýmařov **SVČ**

Příměstský tábor Šikulové I.

Termin 9. 7. – 13. 7. 2018
Čas 7:00–15:30
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Sportovní, bazén, výlet – Prácheňské muzeum Bludov, Velké Losiny.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Horolezecký tábor na Rabštejně

Termin 9. 7. – 12. 7. 2018
Místo Rabštejn
Cena 1 900 Kč Zahnuje lekce, stravu, zapůjčení lezeckého vybavení, dopravu, ubytování ve stanech.
Program Základy a zdokonalování horolezeckých dovedností na skalách, sportovní hry, večerní tábory, celotáborová hra, sletka odvahy, malé lanové centrum, sletba z luku atd.
Věk 8–18 let
Informace Jakub Vala, 737 751 283, vala@svcrymarov.cz

Příměstský tábor Taneční léto

Termin 16. 7. – 20. 7. 2018
Čas 7:00–15:30 Dívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Tanec, výlet, drobné tvoření, bazén.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Fun and fitness week

Termin 23. 7. – 27. 7. 2018
Čas 9:00–16:00
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Hry, kolo, lezení, lanové aktivity, in-line, tanec, aerobik, stolní tenis, bazén, hřiště s angličtinou... Každý si zde najde to své.
Věk 5–15 let
Informace Andrea Továřková, 724 843 022, andrea.tovarkova@gmail.com

Outdoorový tábor VI.

Termin 30. 7. – 3. 8. 2018
Čas 9:00–16:00
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Týden plný sportu, výlety na kole, horolezectví, lanové aktivity a překvapení.
Věk 8–15 let
Informace Jakub Vala, 737 751 283, vala@svcrymarov.cz

Příměstský tábor Cesta kolem města I.

Termin 6. 8. – 10. 8. 2018
Čas 7:00–15:30 Dívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Krátké výlety po okolí, bazén, jízda na koni, výlet – Krokodylek Olomouc.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Příměstský tábor Šikulové II.

Termin 13. 8. – 17. 8. 2018
Čas 7:00–15:30 Dívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Hry, soutěže, plavání, výlet – Planetárium Ostrava.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Příměstský tábor Cesta kolem města II.

Termin 20. 8. – 24. 8. 2018
Čas 7:00–15:30 Dívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Hry, sportovní aktivity, bazén, deskové hry, jízda na koni, celodenní výlet – Hamříkova stáj, Karlova Studánka.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Keramicko-výtvarné sympozium OBSAZENO

Termin 27. 8. – 31. 8. 2018
Čas 9:00–15:00
Cena 1 100 Kč Zahnuje pedagogické vedení, obědy, výtvarný materiál.
Program Keramická plastika, kresba v plíně, hry, jarmark...
Informace Eva Kodlíková, 554 254 372, EKodlikova@sazmam.cz

www.svcrymarov.cz

Pár slov... k výročí autora *Lovců mamutů*

V dubnu uběhlo 140. výročí narození Eduarda Štorcha, všestranného člověka, k jehož zájmům patřila archeologie, činnost pedagogická, spisovatelství, osvětová a novinářská. Usiloval o spojení školy s po- bytem dětí v přírodě, vedl kurzy plavání, bruslení i skautský oddíl, organizoval lyžařské kurzy pro učitele a mládež. Bojoval také za re- formu vyučování dějepisu. Napsal řadu odborných knih, ale své po- znatky využil i při psaní beletrie pro mládež. Zpracoval v ní nejstar- ší období našich dějin od starší doby kamenné až po zakládání čes- kého státu. Mezi odborníky nebyl přijímán, protože nedokázal dobře oddělit populárně naučnou a beletristickou složku od čistě odborných faktických poznatků.

Jeho romány a povídky *Lovci mamutů*, *Osada havranů*, *Volání rodu* a další a jejich hrdinové Kopčem, Havranpírko, Minehava, Veverčák, Mamutík, Sokol a jiní se zapsali hluboko do duší mladých i dospělých čtenářů. Román *Lovci mamutů* (poprvé vydán v roce 1918) je zasazen do starší doby kamenné na území českého státu. Popisuje pu-

tování pravěké lovecké tlupy od sídla na břehu Dyje u současných Dolních Věstonic až po Libeň na území dnešního hlavního města Prahy. Autor popisuje drsné životní podmínky tehdejších lidí, sociál- ní vztahy, úroveň jejich znalostí, obdivuje jejich šikovnost a předklá- dá důležité momenty vedoucí k rozvoji řeči, sociálního citění a no- vých dovedností. V díle vystupují skutečné nálezy historických před- mětů z doby kamenné, které jsou do děje zakomponovány, což mu dodává na autentičnosti.

Témata tvorby E. Štorcha a způsob jejich zpracování korespondují s dobou, ve které díla vznikala. Nebývalý rozvoj vědních oborů za- bývajících se Zemí a vesmírem přinesl ve dvacátém století mnoho nových poznatků, které v řadě směrů zásadně změnily dřívější před- stavy a přinesly názory nové, často zcela převratné.

Dlouho se mělo za nezpochybnitelný fakt, že rodištěm předchůdců moderního člověka je africký kontinent. Nově objevené kosterní po- zůstatky však naznačují, že to pravděpodobně byla středomořská ob- last Evropy, konkrétně Balkánský poloostrov. Mezinárodní tým věd- ců totiž v Řecku a Bulharsku objevil dvě fosilie, které jsou staré zhru- ba 7,2 miliónu let. Domnívají se, že patří předchůdcům lidí. Rod Homo se začal vyvíjet až před 2,8 milióny lety, moderní Homo sapi- ens teprve před 300 tisíci a člověk dnešního typu Homo sapiens sa- piens před 45 tisíci lety.

Migrace, velké mísení druhů, trochu neuspořádaná evoluce. Nové vě- decké objevy bourají představu lidského vývoje jako lineárního po- hybu od jednoho homo ke druhému. Spíš ve stejnou dobu žily a pot- kávaly se různé druhy a poddruhy, a právě jejich mísení umožnilo na- šim předkům osídlit celou planetu. Tyto druhy a poddruhy se šířily, specializovaly a zase mizely. Takže žádná plynulá řada... Velká část druhů a poddruhů rodu Homo pravděpodobně dokázala při mezidru- hovém křížení vytvořit plodné potomstvo. Neandrtálci s moderním člověkem sdílejí společného předka a ke zkřížení obou druhů došlo s největší pravděpodobností při cestě moderního člověka z Afriky.

Vědci zjistili, že lidský genom je tvořen fragmenty ze čtyř různých druhů člověka. Zatímco tři z nich – homo sapiens, neandrtálci a de- nisované (současníci neandrtalců v Asii) – jsou již známy, čtvrtý za- tím neznáme. Ačkoli dosud nebyly nalezeny žádné jeho tělesné ostatky, vědci našli důkazy o tom, že žil a křížil se s předky dnešních lidí. „*Chybí nám populace nebo jsme neporozuměli nějakým souvis- lostem*“, řekl na zasedání American Society of Human Genetics sta- tistický genetik Ryan Bohlender z University of Texas. „*Historie lid- stva je mnohem složitější, než jsme si mysleli*“, dodal.

Neandrtálci v Evropě vymřeli zřejmě nejpozději před 39 tisíci lety, tedy dříve, než se soudilo. Znamenalo by to, že neandrtálci a moder- ní lidé obývali společně některé části světa po dobu 2600 až 5400 let. Tehdy mezi nimi mohlo docházet, a také docházelo, ke kulturní a ge- netické výměně. Teoreticky by tedy bylo možné, že Štorchovi lovci mamutů se s neandrtálci setkali. V době, kdy Štorch román psal, by- li neandrtálci považováni za zaostalejší druh; podle všeho však měl svébytnou kulturu, řeč a jazyk a svými schopnostmi se mohl druhu Homo sapiens sapiens vyrovnat.

Co by jistě spisovatel změnil, bylo líčení, jak Kopčem „vynalezl“ rozdělování ohně třením dřevků; tato znalost byla lidem vlastní mno- hem dříve. Na základě dnešních znalostí by také musel změnit názor na lov mamutů pomocí vykopaných jam – to prokazatelně nebylo možné. A pokud se přikláněl k tomu, že za zmizení mamutů mohl je- jich intenzivní lov lidmi, jistě by přijal dnešní názor, že příčinou by- ly především změny klimatu.

Co vedlo k odchodu neandrtalců nebo denisovanů z historie? Zřejmě souběh různých faktorů. Oba poddruhy vymřely v době překotných klimatických změn, kdy se střídala teplá a extrémně chladná období, především však tundra postupně zarůstala a měnila se v les. S tím se také proměňovala fauna a neandrtálci nejspíš nedokázali držet krok s dobou, tedy přizpůsobovat jí loveckou taktiku. Možná že našich pří- mých předků bylo více a neandrtálce prostě vybil (a zčásti bezpo- chyby asimilovali). I přes obrovský nárůst poznatků zůstává vznik a vývoj člověka na Zemi velkou nedořešenou tajenkou. A i když se

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Oprava silnice přes Jamartice pokračuje	str. 4
Sít služeb pro ohrožené děti – Rýmařov má svého lokálního síťáře	str. 5
Česko má nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii ...	str. 5

Školství

Rekonstrukce školní jídelny	str. 6
Velikonoční basketbalový turnaj	str. 6
Veřejnosti se představili sólisté ZUŠ Rýmařov	str. 6

SVČ Rýmařov

Neila Annidia zazářila na Hvězdě Orientu 2018	str. 10
---	---------

Můj šálek čaje – nová generace

Můj šálek čaje a tma	str. 12
----------------------------	---------

Městské muzeum a Galerie Octopus

Bytostný malíř Tomáš Němec a další projekt spolku Omnium	str. 13
Zahrada Františka Vaňáka v arcibiskupském paláci v Olomouci	str. 13

Jazzclub

SWOMP hudbou vyprávějí příběhy	str. 15
--------------------------------------	---------

Organizace a spolky

Kouzelná buňka vstoupila do další dekády	str. 15
Myslivci se pochlubili trofejemi	str. 17

Soutěž

Historie užitečných pomocníků	str. 19
-------------------------------------	---------

Genius loci

Umění ve veřejném prostoru Rýmařova z let 1946–2017 4. Konstrukce s raketou a Gagarin s krátkýma nohama	str. 20
--	---------

Kdo byl kdo

Harald von Petrikovits: Rýmařovský rodák, významný archeolog a temná stránka jeho života	str. 22
--	---------

Zajímavosti z přírody

Jak kdysi vypadaly naše lesy	str. 24
Ovocnické rozhledy	str. 26

Sport

Historický úspěch rýmařovských mužů na MČR v běhu na lyžích	str. 28
Starší fotbalová příprava ukončila zimní halovou sezónu	str. 28
Kuželkáři úspěšně ukončili sezónu	str. 29

Foto na titulní straně:

Lucie Lehká – Ranní rosa

odhaduje, že za celou dobu existence člověka na Zemi žilo již asi sedm miliard lidí (stejný počet jako současný počet žijících lidí), musíme mít na paměti, že pravděpodobnost zachování a hlavně nalezení kosterních pozůstatků nějakého jedince je naprosto minimální, nahodilá a vázaná na zcela rozdílná místa a čas.

Nejen obrovská pestrost populací prehistorických lidí, ale také relativně dobře známá historie lidstva zaznamenaná různými způsoby včetně hmotných pozůstatků a důkazů vede maně k otázce, kde jsou všechny ty zkušenosti a poznatky z nejhrušnějších i neslavnějších období člověčenstva? Proč nevedly a nevedou k „absolutní moudrosti“, která by byla k dispozici při řešení jakýchkoliv problémů vývoje lidského rodu? Proč musí různé skupiny a společenstva na celém světě

prožívat znovu a znovu utrpení pramenící ne ze strany přírodních vlivů, ale z chování lidí jako takových, proč na základě předchozích zkušeností nedovede lidský druh nasměrovat obrovský potenciál milionů myslících bytostí k obecnému blahu? Analýzy a doporučení existují. „Kráč naši civilizace je možné odvrátit a populace může dosáhnout rovnováhy, jestliže bude snížena míra spotřeby přírodních zdrojů na skutečně udržitelnou úroveň. Předpokladem je však rozdělování zdrojů spravedlivým způsobem,“ shrnuje například jedna ze studií NASA. Kdo z vládnoucích elit je však ochoten takovou jednoduchou „babskou radu“ brát vážně?

M. Marek

(Pro text byly využity různé zdroje zveřejněné na internetových stránkách www.seznam.cz.)

Aktuálně z města

Oprava silnice přes Jamartice pokračuje

Od 1. dubna do 15. října 2018 bude kvůli opravě povrchu silnice úplně uzavřena část komunikace II/370 mezi Rýmařovem a Velkou Štáhlí. Oprava probíhá v rámci stavby „Silnice II/370 Rýmařov – Velká Štáhlé km 31,900–35,025; 4., 5. a 7. etapa“. Dotkne se celé osady Jamartice a úseku mezi již opraveným mostem a křižovatkou u stáčírny plynu.

Silnice je úplně uzavřena pro veškerou dopravu mimo pravidelné autobusové spoje. **Objízdná trasa** vede z Rýmařova po Revoluční ulici (silnice II/445), na Opavskou ulici (silnice I/11) ve směru do Malé Štáhlé, před Malou Štáhlí na křižovatce se silnicí III/37020 obočí vpravo ke stáčírně plynu ve Velké Štáhlí a na další křižovatce se napojí na silnici II/370 směrem na Břidličnou.

Při uzavírce dojde k přesunu autobusových zastávek „Rýmařov, Jamartice, rest.“ a „Velká Štáhlé – rozcestí“. Autobusová zastávka „Rýmařov, Jamartice, rest.“ bude přemístěna na stávající autobusovou zastávku „Jamartice, hřbitov“, autobusová zastávka „Velká Štáhlé – rozcestí“ bude přemístěna o cca 100 metrů dál směrem

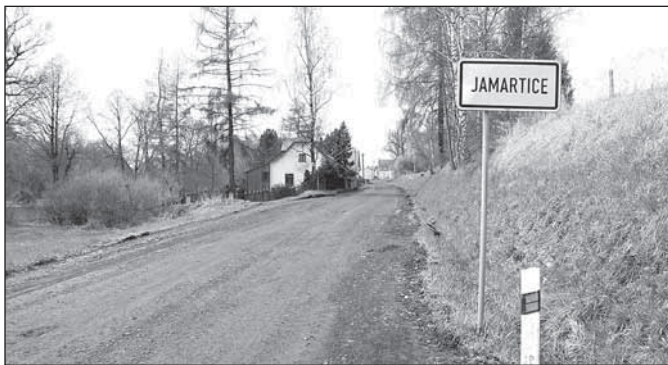
k Velké Štáhlí (ke vjezdu do provozovny stáčírny plynu).

Objízdná trasa pro pravidelnou autobusovou dopravu:

Směr Rýmařov – Velká Štáhlé: po silnici II/370 v Rýmařově (ulice 8. května) ve směru na Jamartice (obsloužení autobusové zastávky „Rýmařov, STS“), poté doleva kolem rybníčků a vpravo na silnici I/11 (obsloužení autobusové zastávky „Jamartice, hřbitov“, kam bude přemístěna zastávka „Rýmařov, Jamartice, rest.“), dále po silnici I/11, před Malou Štáhlí na křižovatce vpravo ke stáčírně plynu ve Velké Štáhlí (obsloužení přemístěné autobusové zastávky „Velká Štáhlé – rozcestí“) a po silnici II/370 na Břidličnou. Směr Velká Štáhlé – Rýmařov – pojedete stejnou objízdnou trasou opačně.

Občané a podnikatelé v místní části Jamartice a v části obce Velká Štáhlé Kodýtkov se budou řídit pokyny zhotovitele stavby Bc. Romana Pally (tel.: 773 070 719, Karetá Bruntál, s. r. o., Krnovská 51, 792 01 Bruntál), který určí možnosti jízdy vozidel v rámci stavby.

Hana Bučková, odbor dopravy a silničního hospodářství MěÚ Rýmařov

Komunikace se bude rekonstruovat v celé obci Jamartice k již opravenému úseku s mostem...

... a dále od opraveného úseku směrem ke křižovatce u stáčírny plynu

Několik nových informací o postupu převodu janovického zámku

V pátek 13. dubna přijela do janovického zámku skupina devíti pracovníků Národní památkového ústavu (NPÚ) – Územní památkové správy v Kroměříži a Územního odborného pracoviště v Ostravě, aby zástupce města informovala o vývoji převodu zámku z ministerstva vnitra (MV ČR) na NPÚ a o postupu procesu zpřístupnění zámku veřejnosti.

Samotný převod zámku z MV ČR na NPÚ prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových je už projednán a schválen. Nyní jde jen o to, aby proběhl formálně. Proces majetkového převodu by podle zástupců NPÚ mohl být ukončen ve druhé polovině letošního roku.

Pracovníci NPÚ vypracovali základní studii využití jednotlivých partií zámku. Studii mi představili a předali k projednání v orgánech města. V návrhu NPÚ ponechal městu v přízemí zámku oddací síň a celé zázemí pro konání svateb s tím, že zde ale bude vedena prohlídková trasa. Dále městu ponechávají k využití v prvním patře zámku celou prostřední partii se sály, které město, respektive městské muzeum využívá k pořádání výstav a dalších akcí. Počítají s tím, že

zde budou trvale instalovány a zpřístupněny výstavy. Přízemí v západním křídle zámku bude sloužit jako prohlídková trasa a technické zázemí pro pracovníky zámku a také jako byt pro kastelána. První patro v západní části zámku je určeno pro výuku a vzdělávání dětí včetně ubytování, něco na způsob školy v přírodě. Celý zámek tedy bude mít víceúčelové využití.

Na zámek již postupně přicházejí projektanti, kteří mají za úkol projektčně připravit rekonstrukce a nová vedení inženýrských sítí a celkové opravy budovy včetně střechy a fasád. Všichni, kdo zámek navštívili, konstatovali, že zámek je vcelku v dobrém stavu a není podmáčený, což nepochybně přispělo k rozhodnutí zámek rekonstruovat a zpřístupnit veřejnosti. Celý proces přípravy zámku na veřejné prohlídky odhadují nejméně na dva až tři roky a náklady první fáze rekonstrukce na přibližně 400 milionů korun. Průběh přípravy může mít i etapovitý charakter v souvislosti s finančními a dotačními možnostmi NPÚ.

Za město Rýmařov jsem opět deklaroval připravenost města poskytnout k provozu zámku dva až tři pracovní úvazky a převzít péči o zámecký park a jeho revitalizaci.

Ing. Petr Klouda, starosta

Sít služeb pro ohrožené děti – Rýmařov má svého lokálního síťáře

Rád bych čtenářům představil roli síťáře v projektu Ministerstva práce a sociálních věcí „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“. Projekt je realizován v období od 1. 1. 2016 do 30. 6. 2019 ve dvanácti krajích ČR a usiluje mimo jiné o to, aby se nadále snižoval počet dětí, které musí svou rodinu opustit, podporuje a rozvíjí náhradní rodinnou péči. Jednou z jeho mnoha aktivit je **podpora síťování služeb na lokální úrovni**, v rámci které od června 2017 působím jako lokální síťář v obci s rozšířenou působností Rýmařov. Rýmařov se tak stal jednou ze 124 obcí s rozšířenou působností, které se do aktivity zapojily.

V čem moje práce spočívá? Zaměřuji se na posílení spolupráce orgánů sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) a dalších klíčových aktérů sítě služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny působících na Rýmařovsku – jde např. o sociální pracovníky, pracovníky volnočasových aktivit, učitele, dětské lékaře a další. V praxi se snažím o to, aby jednotliví zástupci sítě znali své možnosti a potřeby směrem k fungování sítě a uměli efektivně spolupracovat při řešení konkrétních případů ohrožených dětí a rodin.

Co potřebují ohrožené děti a jejich rodiny? Cílem síťářské práce je

rovněž to, aby místní síť pružně reagovala na potřeby dětí a jejich rodin, např. formou poradenství a podpory rodinám při zvládnání výchovných a jiných obtíží, získávání dostupného bydlení aj.

Kdo tvoří místní síť služeb? Jak probíhá spolupráce s ostatními? Jaké služby dětem a jejich rodinám chybí? Nejen těmito otázkami se v praxi zabývám.

Moje práce proto nejprve zahrnovala mapování potřeb pracovníků OSPOD, sociálních služeb, školství, zdravotnictví, komunitních služeb, bezpečnostních složek a dalších. Po analýze potřeb se věnuji rozvoji spolupráce zástupců sítě a práci na tématech, která jsou důležitá pro fungování místní sítě služeb pro ohrožené děti a rodiny. **V současné době se zaměřuji na dvě témata** – je to absence služeb pro děti ohrožené rizikovým trávením volného času a podpora přiblížení služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny tak, aby tyto služby byly místně dostupné. Aktivně při tom spolupracuji s odborem sociálních věcí městského úřadu Rýmařov a s dalšími zástupci místní sítě.

Více informací o projektu a všech jeho klíčových aktivitách naleznete na www.pravonadestvi.cz.

Tomáš Vaněk

lokální síťář pro ORP Rýmařov, tomas.vanek@mps.vz

Česko má nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii

V březnu zaznamenal Úřad práce ČR nejméně nezaměstnaných od roku 1997. Nezaměstnanost klesla na 3,5 % z únorových 3,7 %. Pokles se týkal všech okresů v zemi a bude nejspíš pokračovat. Poprvé v historii je v Česku více volných pracovních míst než dosažitelných uchazečů o práci, tedy takových, kteří jsou schopni při nabídce vhodného pracovního místa okamžitě nastoupit. Česká republika má nejnižší míru nezaměstnanosti ze všech pětadvaceti států Evropské unie, následuje ji Německo (3,9 %) a Malta (4,1 %). Nejvyšší nezaměstnanost je nadále v Řecku (20,5 %) a ve Španělsku (16,3 %).

České úřady práce v březnu registrovaly 263 608 uchazečů o místo, nejméně od listopadu 1997. Loni bylo ve stejném měsíci bez místa 4,8 % lidí. V březnu evidovaly úřady práce 253 522 nabídek volných pozic, o 14 268 více než v únoru. Meziročně se nabídka zvýšila o více než 100 tisíc míst. Nejvíce volných míst bylo v Praze a ve středních Čechách. Českým firmám chybí zejména dělníci, potřebné jsou ale i uklízečky, zedníci či řidiči, roste zájem zaměstnavatelů o veřejně prospěšné práce, především v rámci jamních úklidů veřejných prostranství, a svou činnost obnovují i živnostníci, kteří dočasně přerušili podnikání. Meziměsíční pokles nezaměstnanosti zaznamenalo v březnu všech 77 okresů České republiky. Nejvíce lidí bez práce je na Karvinsku, kde míra nezaměstnanosti dosahuje 7,6 %. Podíl nezaměstnaných osob v Moravskoslezském kraji dosáhl k 31. březnu výše 5,4 %.

V okrese Bruntál klesl v březnu celkový počet uchazečů o zaměstnání na 4 334 uchazečů, počet hlášených volných pracovních míst vzrostl na 1 274 a podíl nezaměstnaných osob klesl na 6,6 %. V porovnání s předchozím měsícem se celkový počet snížil o 176, meziročně pak o 1 336 uchazečů.

V březnu se v okrese Bruntál nově zaevidovalo 365 uchazečů o práci. Je to o 12 uchazečů méně než v předchozím měsíci a o 77 méně než v březnu loňského roku. Evidenci ukončilo v průběhu března 541 žadatelů o práci, což je o 4 více než v předchozím měsíci a o 375 méně než v březnu 2017. Z celkového počtu uchazečů, kteří ukončili evidenci, jich do zaměstnání ve sledovaném měsíci nastoupilo 346, tj. o 6 více než v předchozím měsíci a o 323 méně než v březnu minulého roku.

K 31. březnu bylo z celkového počtu evidovaných uchazečů v okrese Bruntál 3 994 dosažitelných ve věku 15–64 let, což představuje podíl nezaměstnaných osob 6,6 %. Podíl nezaměstnaných žen je 6,1 %, podíl nezaměstnaných mužů je 7,0 %. Podíl nezaměstnaných osob v okrese Bruntál je k tomuto datu v rámci Moravskoslezského kraje druhý nejvyšší (po Karviné). V celorepublikovém porovnání se okres Bruntál řadí na 4. místo.

V okrese Bruntál bylo ke konci března evidováno 1 274 volných pracovních míst. Je to o 20 více než ke konci předchozího měsíce

a o 324 míst více než v březnu 2017. Na jedno volné pracovní místo připadlo 3,4 uchazečů o zaměstnání. V rámci Moravskoslezského kraje se s počtem uchazečů o práci na jedno volné pracovní místo řadí okres Bruntál na 2. místo (za Karvinou), v celorepublikovém porovnání pak na 7. místo.

Mikroregion Rýmařovsko měl na konci března nejnižší nezaměstnanost v okrese Bruntál (5,2 %), nejvyšší nezaměstnanost mělo Osoblažsko (10,4 %). Na kontaktním pracovišti úřadu práce v Rýmařově bylo ke konci března vedeno 775 uchazečů o práci, což je o 164 méně než ve stejném období roku 2017. V tabulce jsou uvedeny profese, o které mají zaměstnavatelé v regionu Rýmařovska zájem. *JiKo*

Profese	Počet volných míst
Svářeči, řezači plamenem a páječi	1
Nástrojaři a příbuzní pracovníci	9
Ostatní pomocní pracovníci ve výrobě	11
Lékaři specialisté	7
Instalatéři, potrubáři, stavební zámečníci a stavební klempíři	20
Čišníci a servírky	7
Řidiči nákladních automobilů, tahačů a speciálních vozidel	2
Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři	8
Pracovníci ostražky a bezpečnostních agentur	7
Seřizovači a obsluha obráběcích strojů (kromě dřevobráběcích)	2
Zedníci, kamnáři, dlaždičci a montéři suchých staveb	3
Prodáváci v prodejnách	3
Stavební a provozní elektrikáři	11
Obsluha automatizovaných strojů a zařízení na prvotní zpracování dřeva	13
Obsluha železničních, zemních a příbuzných strojů a zařízení	1
Tesaři a stavební truhláři	9
Všeobecné sestry bez specializace	4
Malíři (včetně stavebních lakýrníků a natěračů), tapetáři	10
Montážní dělníci ostatních výrobků	9
Pokrývači	10
Ošetrovatelé a pracovníci v sociálních službách v oblasti pobytové péče	1
Švadleny, šičky, vyšivači a pracovníci v příbuzných oborech	3

Pozvánka na jednání zastupitelstva města

Zastupitelstvo města Rýmařova zve všechny občany na zasedání, které se koná v řádném termínu **ve čtvrtek 26. dubna 2018 od 17:00** ve velkém sále Střediska volného času Rýmařov na Okružní ulici 10.

Program:

(podrobně bude zveřejněn na webových stránkách města nejpozději 23. dubna 2018)

1) Závěrečný účet města za rok 2017 (včetně hospodaření příspěvkových organizací)

2) Zpráva o hospodaření společností Městské služby Rýmařov, s. r. o., Teplá Rýmařov, s. r. o., Spojené lesy, s. r. o., a p. o. Byterm za rok 2017

3) Projednání situace ve VaKu, a. s., Bruntál

4) Věcný rámec akcí (integrováný dokument) na období 2014–2018

5) Majetkové záležitosti

6) Různé

Školství

Rekonstrukce školní jídelny

Oznamujeme všem strážníkům školní jídelny na ulici 1. máje 30 v Rýmařově, že počínaje 1. květnem 2018 z důvodu rekonstrukce **nevaříme**.

Náhradní stravování pro žáky ZŠ je zajištěno následovně:

Svačinky nebudou připravovány!

1. až 4. třídy (včetně) se budou počínaje 1. květnem t. r. stravovat ve výdejně na ulici Národní v Rýmařově. Jídlo bude připravováno za účasti našich kuchařek v kuchyni Gymnázia a Střední odborné školy Rýmařov. Odtud se obědy převezou do výdejny na Národní ulici. Pro výdej obědů bude zpracován harmonogram střídání, se kterým budou žáci a jejich zákonní zástupci včas seznámeni prostřednictvím elektronických žákovských knížek, tyto informace budou zveřejněny také na stránkách školy.

5. až 9. třídy (včetně), studenti SŠ Prima a dospělí strážníci se budou počínaje 9. květnem t. r. stravovat ve Středisku volného času na Okružní ulici v Rýmařově. Obědy budou připravovány kuchařkami školní kuchyně v kuchyni RD Rýmařov na ulici 8. května a odtud do-

váženy do SVČ. Pro výdej obědů bude zpracován harmonogram střídání, se kterým budou žáci, studenti a jejich zákonní zástupci včas seznámeni prostřednictvím elektronických žákovských knížek, tyto informace budou zveřejněny také na stránkách školy.

Upozorňujeme, že všichni strážníci obdrží papírové stravenky, které předloží při odběru jídla. Ten, kdo stravenku nebude mít, nedostane oběd. Bude připravován jeden druh jídla včetně polévky a bezlepkové stravy.

Objednávání a odhlašování obědů bude probíhat ve stejném režimu prostřednictvím internetu, platby stejně, inkaso bez svačinek. Kontakt na telefonu 554 255 130 (Egidová, Čušková), osobní v určitý čas ve Středisku volného času na Okružní ulici v Rýmařově (hodiny budou zveřejněny).

Tato situace je výjimečná a pouze na přechodnou dobu, tzn. po dobu rekonstrukce školní jídelny. Omlouváme se všem strážníkům a děkujeme za pochopení.

Od 1. září opět budeme vařit ve školní kuchyni.

Za kolektiv pracovníků ŠJ Jana Egidová

Velikonoční basketbalový turnaj

Dne 27. března se odehrál patnáctý ročník mezinárodního turnaje v košíkové, který uspořádalo Gymnázium a Střední odborná škola Rýmařov. Kromě pořádající školy se turnaje účastnily Gymnasium Ozimek z Polska, rýmařovská SSOŠ Prima a SZTŠ a VOŠ Opava.

Vítězství v turnaji vybojovali studenti z Opavy, a to zcela zaslouženě, neboť neutrpěli ani jedinou porážku. Stříbrní odjeli hosté z Polska. Na stupně vítězů dosáhli s bronzem také domácí borci a SSOŠ Prima Rýmařov skončila čtvrtá.

Velmi děkujeme zastupitelům města Rýmařova za finanční příspěvek, bez něhož by nebylo možné turnaj realizovat.

Nela Polášková, 1. B, Gymnázium a SOŠ Rýmařov

Foto: Aneta Černíčková

Veřejnosti se představili sólisté ZUŠ Rýmařov

Na středěční podvečer 11. dubna připravila Základní umělecká škola Rýmařov Koncert sólistů a komorní hry žáků, kteří navštěvují hudební obory.

V téměř hodinovém koncertu se představilo čtrnáct nadějných talentů se šestnácti skladbami. Pod vedením učitelů Evy Hradilové, Lenky Janouškové, Martiny Mácové, Jany Sedláčkové, Karla Cvrka a Jiřího Taufera zazněly skladby I. Jurníčkové, D. Hellbacha, W. Gillocka, B. Kaemferta, J. J. M. Wattse, P. Bazaly, C. Rol-

lina, T. O. Carolana, R. Houškové a J. Horáčka.

Děti své hudební umění prezentovaly na klavír, zobcovou i příčnou flétnu, na housle, violoncello a kytaru. Diváci, mezi kterými převládali rodiče mladých hudebníků, poděkovali za vystoupení na závěr vřelým potleskem a domů odcházeli s pocitem, že jejich dítě velmi dobrým způsobem zúročilo svou píli a snahu o sebezdokonalování v oblasti hudby.

JiKo

MĚSTO RÝMAŘOV

náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov

TAJEMNÍK MĚSTSKÉHO ÚRADU RÝMAŘOV VYDÁVA

v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

OZNÁMENÍ O VYHLÁŠENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ na pozici

sociální pracovník úseku sociálně-právní ochrany dětí odboru sociálních věcí

Místo výkonu práce:	Městský úřad Rýmařov
Předpokládaný nástup:	předpoklad červen 2018
Pracovní poměr:	na dobu neurčitou
Pracovní úvazek:	1,0
Platové podmínky:	10. platová třída – v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, a nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vše ve znění pozdějších předpisů
Požadavky:	splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů

Jiné požadavky:

- vzdělání minimálně vyšší odborné v souladu s § 110 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociálně-právní činnost, charitní a sociální činnost nebo vysokoškolské vzdělání získané studiem v bakalářském nebo magisterském studijním programu zaměřeném na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči nebo speciální pedagogiku,
- znalost příslušných zákonných norem (rámcová znalost zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, velmi dobrá znalost zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů),
- zkušenosti v práci s lidmi, schopnost empatie a jednání s lidmi v krizových situacích,
- praxe v sociální oblasti výhodou,
- vysoké pracovní nasazení,
- samostatnost s vysokou mírou loajality vůči zaměstnavateli,
- velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC a internetu,
- řidičský průkaz skupiny B výhodou.

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

Zajištění výkonu přenesené působnosti svěřené obecním úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností na úseku sociálně-právní ochrany dětí podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a to např.:

- vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny, zpracování individuálního plánu ochrany dítěte,
- výkon funkce kolizního opatrovníka,
- realizace opatření na ochranu dětí,
- zajišťování poradenské činnosti ve stanoveném rozsahu,
- sledování ústavní a ochranné výchovy,
- plnění stanovených úkolů v rámci péče o děti vyžadující zvýšenou pozornost,
- vedení evidence a spisové dokumentace klientů, záznamy o návštěvách v rodině a o šetřeních

Písemná přihláška zájemce dle § 7 odst. 4 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul uchazeče,
- datum a místo narození uchazeče,
- státní příslušnost uchazeče,
- místo trvalého pobytu uchazeče,
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka,
- datum a podpis uchazeče.

K přihlášce přiložte:

- životopis s údaji o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se požadavků tohoto výběrového řízení,
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce, u cizích státních příslušníků též obdobný doklad osvědčující bezúhonnost vydaný domovským státem, pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost čestným prohlášením,
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání.

V přihlášce dále uveďte:

- kontaktní údaje – telefonní číslo nebo e-mailovou adresu.

Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov nebo poštou s datem odeslání nejpozději 10. května 2018.

Lhůta pro podání přihlášky:

10. května 2018

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo zrušit toto výběrové řízení kdykoliv v jeho průběhu nebo místo neobsadit. Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly (§ 9 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb.). Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 132, popř. vedoucí odboru sociálních věcí Bc. Iveta Podzemná, tel.: 554 254 222.

Ing. Jiří Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, v. r.

Půjčil si auto bez vědomí majitele

Až třetím vězením může být za svou lehkomyšlnost potrestán 20letý mladík, který si půjčil auto bez vědomí jeho majitele. V sobotu 24. března si na návštěvě u známých v Rýmařově počkal na moment, kdy hostitelé usnuli, bez jejich svolení si vzal klíč od mercedesu a odjel. Po projíždce auto i klíče vrátil na původní místo. Během jízdy ovšem automobil poškodil – škoda byla vyčíslena na necelých 13 tisíc korun. Mladík si vyslechl podezření z přečinu neoprávněného užívání cizí věci.

Recidivista má na kontě dalších sedm krádeží

Policejní komisař oddělení obecné kriminality obvinil 31letého muže z krádeže. Obviněný byl už několikrát odsouzen za majetkovou trestnou činnost a během letošního března si na konto připsal dalších

sedm deliktů. V různých prodejnách v Rýmařově odcizil alkohol a tabákové výrobky v celkové hodnotě kolem 5 tisíc korun. Z prodejny vždy utekl, po poslední krádeži ho ale policisté chytli. Při dechové zkoušce mu naměřili přes 3,5 promile alkoholu. Po vystřízlivění na záchytné stanici putoval do vazby. Hrozí mu vězení až na tři roky.

Z domu zmizely šperky

Rýmařovští policisté prověřují krádež šperků, k níž došlo v rodinném domě na náměstí Svobody v Břidličné. Případ se stal někdy mezi 10. březnem a 10. dubnem. Pachatel vnikl do rodinného domu, prohledal jej a odcizil různé šperky v celkové hodnotě 37 tisíc korun.

por. Bc. Pavla Jiroušková
PČR, odd. tisku a prevence Bruntál

Hasiči informují

Hasiči otevřeli v pátek třináctého stanice v kraji pro veřejnost

Malé i velké zájemce zvou profesionální hasiči každoročně na Den požární bezpečnosti, který letos vyšel na dubnový pátek třináctého. Byl spojen s možností prohlídky moderní techniky a zázemí jedenadvaceti hasičských stanic HZS Moravskoslezského kraje. Koordinátorem akce v České republice je Česká asociace hasičských důstojníků (ČAHD).

Od rána až do odpoledne byly otevřeny stanice ve všech okresech Moravskoslezského kraje. Pouze jedna ze všech 22 stanic měla v pátek třináctého „zavřeno“ – Bruntál, a to kvůli pokračujícím stavebním pracím. Letos byl Den požární bezpečnosti v celé ČR zaměřen na vzdělání k bezpečnosti (např. pro děti, seniory a osoby se specifickými potřebami). Páteční dopoledne bylo věnováno především návštěvníkům ze škol, pro které byly připraveny soutěže a čtení z hasičských pohádek. Vedle klasických ukázek hasičské činnosti, techniky a vybavení bylo

na obou otevřených stanicích našeho okresu, v Rýmařově a Krnově, připraveno pro děti stříkání vodou z hasičských proudnic na cíl.

Den požární bezpečnosti byl na rýmařovské stanici poznamenán nízkou návštěvností. Důvodem bylo zřejmě deštivé počasí. Hasičskou techniku tedy zhlédlo jen pár jednotlivců, většinou rodičů s dětmi. Letos chyběly děti z mateřských a základních škol. Na příchozí, zejména ty nejmladší, čekalo překvapení. Hasiči dětem rozdávali vystřihovánky, pexesa a omalovánky s hasičskou tematikou a mohly také usednout za volant hasičského auta.

Páteční odpolední program byl na Bruntálsku vyhrazen kontrole vnějších požárních hydrantů a kontrole průjezdnosti označených nástupních ploch pro požární techniku.

por. Mgr. Petr Kúdela, tiskový mluvčí HZS MSK, JiKo

Přehled kulturních akcí – duben a květen 2018

30. 3. – 15. 5.	hrad Sovinec
	Výstava: Krajina Ladislava Kucharského
7. 4. – 3. 5.	M. muzeum Rýmařov
	Výstavy: T. Němec; Historické hřbitovy
20. 4.	19:00 SVČ Rýmařov
	Skupina Screammers – travestishow
21. 4.	14:00 farma Stránské, z. s., Vítání mláďat
21.–22. 4.	hrad Sovinec
	Kmotra smrt – Dobývání hradu Sovince
23. 4.	19:00 MD Rýmařov, divadlo: Dva na smetišti
28. 4.	9:30 SVČ Rýmařov, soutěž: Neila Habibi
28. 4.	14:30 Kult. dům Stará Ves, stavění májky
28. 4.	14:00 Tvrdkov, stavění májky a čarodějnický rej
28. 4.	17:00 Malá Štáhle, pálení čarodějnic
28.–29. 4.	Pradědova galerie Jiříkov
	Čarodějnice v galerii
30. 4.	17:00 u OÚ Dolní Moravice
	Stavění májky a pálení čarodějnic
5. 5.	14:00 Kult. dům Stará Ves, Bugrfest
5. 5.	16:00 M. muzeum Rýmařov
	Vernisáž: J. Čapek – V krajině a v zahradě
5.–31. 5.	M. muzeum Rýmařov
	Výstava: J. Čapek – V krajině a v zahradě
5., 6. a 8. 5.	hrad Sovinec, Útěk z řádu

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Marie Groisová – Janovice	80 let
Jiří Holý – Rýmařov	80 let
Jaroslav Krečmer – Rýmařov	81 let
Elfrieda Heinischová – Rýmařov	82 let
Blanka Rozsivalová – Rýmařov	83 let
Božena Horká – Rýmařov	83 let
Šarlota Kmentová – Rýmařov	83 let
Marie Zahradníčková – Rýmařov	85 let
Libuša Večeřová – Rýmařov	85 let
Marie Hrabínová – Rýmařov	86 let
Stanislav Hausknecht – Rýmařov	86 let
Miroslav Hlaváč – Rýmařov	87 let

Blahopřání

Dne 8. dubna oslavil krásné životní jubileum

pan Ivo Volek
z Rýmařova.

Hodně zdraví a štěstí mu přeji manželka Eva, syn Martin s rodinou a dcera Ivana s rodinou.

Právě dnešní den, 20. duben, se před 50 lety stal dnem svatebním

Miladě a Pavlu Suchým.

Láska je pohádka, manželství realita.

Přejeme ještě dlouhou společnou pohádkovou cestu a ze srdce gratulujeme ke zlaté svatbě.

Dcery Pavlína a Petra s rodinami, ostatní rodina a přátelé

Rozloučili jsme se

Svatopluk Podaný – Rýmařov	1932
Marie Šilhánková – Rýmařov	1934
Jolana Ondrová – Dolní Moravice	1932
Jiřina Vojtková – Janovice	1933
Vladimír Jiruš – Rýmařov	1943
Marie Pavelová – Rýmařov	1958

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Vzpomínka

Kdo v srdcích žije, neumírá, kdo měl rád, nezapomíná.

Dne **28. dubna 2018** vzpomene
4. smutné výročí,
co nás beze slůvka rozloučení opustila
naše milovaná dcera, maminka, sestra
a vnučka

Kateřina Minichová.

S láskou stále vzpomínají tatínek s rodinou, maminka s rodinou, dcera Hanka, sourozenci a babička s dědou.

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí – pátek:	8:30–12:00	13:00–17:00
sobota:	9:00–12:00	13:00–16:00
neděle:		13:00–16:00

Telefon: 554 212 381, e-mail: icko@rymarov.cz

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy v 13:30.

Ukončení posezení 15:30–16:00. Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz v den setkání v 13:30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle

554 211 294. Termín kavárniček v **prvním pololetí 2018**

(každý lichý týden v úterý):

24. 4., 22. 5., 5. 6., 19. 6.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

*Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov*

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Otevírací doba:

po–pá 16:00–21:00, so–ne + svátky 10:00–21:00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narození vstup do aquacentra zdarma
(nutno doložit osobním dokladem).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku do výše 500 Kč za osobu.

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v dubnu a květnu

pondělí	14:00–20:00	pátek	14:00–20:00
úterý	14:00–20:00	sobota	13:00–20:00
středa	14:00–20:00	neděle	13:00–20:00
čtvrtek	14:00–20:00		

V pondělí a středu 17:00–18:30 – plavecký oddíl

Sauna je v provozu každý den a vstup do ní je zahrnut v základním vstupném.

Klub českých turistů zve na vycházky

Klub českých turistů v Rýmařově bude pořádat sobotní vycházky pro veřejnost (rodiče s dětmi a mládež), která má zájem o bližší poznání přírody Rýmařovska.

Sraz bude vždy v 9:00 u budovy Městského muzea na náměstí Míru. Jednotlivé vycházky potrvají asi dvě hodiny a na první z nich se můžete těšit již 5. května.

Na setkání s vámi se těší členové Klubu českých turistů

Citát: Buďme netolerantní jen vůči netolerantnosti.

Hippolyte Taine

Středisko volného času

Neila Annidia zazářila na Hvězdě Orientu 2018

SVC Děčko Náchod letos pořádalo již sedmý ročník soutěže v orientálním tanci Hvězda Orientu. Letos termín připadl na víkend 17. a 18. února. Na soutěži se vystřídal přes čtyři sta tanečnic z České a Polské republiky ve věku od 4 do 70 let. Rýmařovskou Neilu i letos úspěšně reprezentovala skupina Annidia, která soutěžila ve věkové kategorii od 15 do 18 let.

Simona Tušková a Karolína Bednářová získaly se svým duem *Osudové přátelství* nádherné 2. místo. Ve skupinách byla choreografie *Helm El Raqs* v podání Kamily Panochové, Petry Holnové, Hany Schreiberové, Adély Janáčkové, Natálie Zieglerové a Barbory Nesládkové oceněna skvělým 3. místem, sdíleným s Aysunkami z Olomouce. Choreografie *Raqs Sharqi* Anny Cimbotové, Karolíny Bednářové, Terezy Jandelové, Michaely Foltýnové, Simony Tuškové a Kateřiny Štefelové obsadila hezké 6. místo. V sólech přivezla Anna Anniya Cimbotová dvakrát 4. místo za klasické *Raqs Sharqi* a fusion *Kde je štěstí?!*. V kategorii fusion soutěžila i Tereza Jandelová, která obsadila 9. příčku s choreografií *Magic Twilight*.

Skupina Neila Annidia se letos nechala ohodnotit také ve videosoutěži, a to mezinárodní porotou, kterou tvořily zkušené orientální tanečnice a lektorky z České republiky, Španělska, Rakouska a Indonésie. V neděli 8. dubna byly zveřejněny výsledky, které nám přinesly velkou radost. Skupinové choreografie Anny Cimbotové za sebou nechaly všechna ostatní soutěžní videa českých a slovenských skupin. Vítězem se s velkou bodovou převahou stala choreografie *Raqs Sharqi* a 2. místo obsadilo video *Helm El Raqs*. Tato a další videa můžete najít na Youtube videokanálu Anniya Orient. Umístění na předních příčkách v soutěži Hvězda Orientu je pro orientální tanečnice symbolem prestiže, proto nás tyto výsledky těší dvojnásobně.

Foto a text: Kamila Cimbotová

TS Neila SVC Rýmařov

Známa i neznámá výročí

20. 4. 1893 nar. **Joan Miró**, španělský malíř, grafik a sochař (zemř. 25. 12. 1983) – 125. výročí narození
20. 4. 1978 zemř. **Ferdinand Peroutka**, novinář, spisovatel a rozhlasový redaktor (nar. 6. 2. 1895) – 40. výročí úmrtí
21. 4. 1828 nar. **Hippolyte Taine**, francouzský literární kritik, historik a filosof (zemř. 5. 3. 1893) – 190. výročí narození
22. 4. **Den Země** – slaví se od roku 1970, kdy ho američtí studenti uspořádali poprvé ve snaze o prosazení nových ekologických zákonů a zvýšení státního rozpočtu na ochranu životního prostředí
23. 4. **Světový den knihy a autorského práva** – vyhlášen UNESCO v roce 1995 jako symbolické datum světové literatury, na něž připadají životní výročí **W. Shakespeara, M. Cervantese, H. Laxnesse, V. Nabokova a dalších významných spisovatelů**
23. 4. 1908 nar. **Egon Hostovský**, prozaik a publicista (zemř. 7. 5. 1973) – 110. výročí narození
26. 4. **Mezinárodní den vzpomínky na Černobyl – výročí havárie v roce 1986**
26. 4. 1798 nar. **Eugene Ferdinand Victor Delacroix**, francouzský výtvarník (zemř. 13. 8. 1863) – 220. výročí narození
26. 4. 1868 zemř. **Karel Strakatý**, pěvec, první interpret písně *Kde domov můj* (nar. 2. 7. 1804) – 150. výročí úmrtí
27. 4. 1878 nar. **Ferdinand Střejček**, prozaik, literární historik a editor (zemř. 3. 4. 1963) – 140. výročí narození
1. 5. **Svátek práce – výročí boje amerického proletariátu v roce 1886**, slaví se od roku 1890 z rozhodnutí kongresu 2. internacionály
1. 5. 1978 zemř. **Aram Chačaturjan**, arménský skladatel (nar. 6. 6. 1903) – 40. výročí úmrtí
3. 5. 1993 zemř. **Hermína Týrlová**, scenáristka a režisérka, zakladatelka českého animovaného filmu (nar. 11. 12. 1900) – 25. výročí úmrtí

TJ Horal Rýmařov z.s., pořádá za finanční podpory města Rýmařova
Rychlostní a vytrvalostní závod v lezení

Rýmařovské osmitisícovky

Termín: sobota 21. dubna 2018
Lezecká stěna SVC Rýmařov

Kategorie dětí (ročníky 2009 až 2003)	Dorost a dospělí (ročníky 2002 a starší)
Registrace závodníků 8:30 – 8:50	Registrace závodníků 14:00 – 14:50
Start závodu 9:00	Start závodu 15:00
Předpokládaný konec závodu 12:00	Předpokládaný konec závodu 18:00
Vyhlášení výsledků cca 13:00	Vyhlášení výsledků cca 19:00
Startovné 30Kč	Startovné 30Kč
Registrace nutná online na www.horalrymarov.cz (omezený počet startujících)	

Více info na: horalrymarov.cz

5. ročník
Makalu 8463 m.n.m.

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc **DUBEN - KVĚTEN**

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel.739 001 474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Sobota 21. 4. v 16:00

BLACK PANTHER

/ USA / 2018 / akční, sci-fi, dobrodružný, 134 min.

/ český dabing / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 90,-

Film od studia Marvel Black Panther je dobrodružstvím válečníka T'Chally, který se po smrti svého otce, krále Wakandy, vrací domů do odloučené, avšak technologicky vyspělé africké země, aby se stal novým právoplatným králem. Když se však znovu objeví mocný dávný nepřítel, jsou T'Chalovy schopnosti jako krále a Black Panthera podrobeny těžké zkoušce, neboť T'Challa je vtažen do konfliktu ohrožujícího nejen Wakandu, ale i celý svět.

Režie a scénář: R. Coogler, **Kamera:** R. Morrison, **Hudba:** L. Göransson
Hrají: Ch. Boseman, M. B. Jordan, L. Nyong'o, D. Gurira, M. Freeman a další.

2D

Sobota 21. 4. v 19:00

HASTRMAN

/ ČR / 2018 / thriller, romantický, 100 min.

/ česká verze / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Romantický a zároveň ironický příběh hastrmana alias barona de Caus, jehož láska k venkovské dívce Katynce naplňuje netušeným štěstím i stravující vášní. Baron se vrací se svým sluhou z cest po světě, aby obnovil rybníky na svém panství. Jakožto moderní a osvícený člověk se životu místních vymyká. Středem jeho zájmu se stane nespoutaná a výjimečná rychtářova dcera Katynka revoltující proti autoritám vášnivým uctíváním přírody a pohanských rituálů.

Režie: O. Havelka, **Scénář:** O. Havelka, P. Hudský, **Kamera:** D. Marek, **Hudba:** P. Wajsr
Hrají: K. Dobrý, S. Zmrzlá, J. Lábus, J. Kolařík, J. Maryško, D. Novotný a další.

Neděle 22. 4. v 9:30

V HUSÍ KŮŽI

/ USA, Čína / 2018 / animovaný, rodinný, 88 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Tihle ptáci rozhodně nejsou naštvaní, svůj život si užívají plnými zobáky. Být V husí kůži je těžká pohoda, především pro housera v nejlepších letech. Animovaná komedie „V husí kůži“ přinese jednomu takovému houserovi zvláštní úkol. Musí se začít starat o dvě malé kachničky a pomoci jim z bryndy, kterou tak trochu sám způsobil.

Režie: Ch. Jenkins, **Hudba:** M. Isham
Hrají: český dabing.

Úterý 24. 4. v 19:00

SCREAM FOR ME SARAJEVO

Příběh naděje uprostřed války

/ VB, Bosna / 2017 / hudební, koncert, 140 min.

/ české titulky / mládeži přístupný / vstupné: 150,-

Scream for Me Sarajevo je úžasný příběh o neuvěřitelném rockovém koncertu, který odehrál frontman kapely Iron Maiden Bruce Dickinson v roce 1994 uprostřed obléhání Sarajeva. Záběry z unikátního vystoupení, setkání s těmi kteří se na koncert dostali a díky kterým se uskutečnil, odhodlání žít si svůj život bez ohledu na zvěrstvo které se dělo kolem nich. Rozhovory s kapelou, se štábem i s ochrankou nás vrací do kruté a nebezpečné reality. Film je uváděn spolu s exkluzivním rozhovorem Bruce Dickinsona s diváky, natočeném na londýnské premiéře pouhých pár dnů před tuzemským uvedením.

Režie a scénář: B. Dumont, **Kamera:** G. Deffontaines
Hrají: L. Leplat Prudhomme, J. Voisin, L. Gauthier, V. Lefebvre a další.

Středa 25. 4. v 19:00

JANIČKA

/ Francie / 2017 / muzikál, komedie, 115 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 90,-

Jak by to vypadalo, kdyby se Jana z Arku v roce 1425 rozhodla představit svůj duchovní, pěvecký i taneční zápal porotě X Factoru? Francouzský auteur Bruno Dumont přichází s dosud nejexcentričtější komediální náloží: bizarním muzikálem o dětství a spirituálním probuzení mladistvé Janičky.

Čtvrtek 26. 4. v 19:00

DVĚ NEVĚSTY A JEDNA SVATBA

/ ČR / 2018 / komedie, 90 min.

/ česká verze / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 130,-

Marie je typická městská singl. Pracuje sice jako úspěšná televizní moderátorka, ale ve vztazích má dar přitahovat samé blbce. Naopak její sestra Karolína už toho pravého našla a plánuje svatbu. Právě kvůli tomu Marie přijíždí po dlouhé době za rodinou na návštěvu do své rodné vesničky. Doma potkává svou dávnou lásku, Jiřího. Během pár okamžiků je jasné, že jejich city nejsou minulostí a skončí spolu v posteli. Jenže celá věc má jeden velký háček. Právě Jiří je snoubencem její sestry.

Režie: T. Svoboda, **Scénář:** T. Svoboda, M. Bystroň, **Hudba:** J. Hájek
Hrají: A. Polívková, J. Gottwald, E. Geislerová, E. Holubová, B. Klepl a další.

Pátek 27. 4. v 19:00

AVENGERS: INFINITY WAR

/ USA / 2018 / akční, sci-fi, fantasy, 155 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Snímek Avengers: Infinity War završuje neuvěřitelnou desetiletou cestu filmovým světem studia Marvel a přináší na stříbrná plátna nejsmrtonosnější a neultimátnější válku všech dob. Avengers a jejich superhrdinští spojenci musí riskovat úplně vše a pokusit se porazit mocného Thanose dřív, než jeho bleskový útok, provázený ničením a zkázou, zničí vesmír jednou provždy.

Režie: A. Russo, J. Russo, **Scénář:** S. McFeely, **Kamera:** T. Opaloch, **Hudba:** A. Silvestri
Hrají: R. Downey Jr., Ch. Evans, J. Brolin, M. Ruffalo, Ch. Hemsworth a další.

2D

Sobota 28. 4. v 16:00

PLANETA ČESKO

/ ČR / 2017 / dokumentární, 81 min.

/ česká verze / mládeži přístupný / vstupné: 80,-

Naše příroda je pestrá jako málokde na světě. Krásu a dobrodružství máme na dosah ruky – stačí se jen dobře dívat! První celovečerní film o české přírodě ukazuje díky nejmodernějším technologiím fascinující dobrodružství zvířat a rostlin žijících kolem nás zcela zblízka.

Režie a scénář: M. Polák, **Kamera:** M. Polák, J. Petr, H. Habrman, **Hudba:** K. Koll
Hrají: Kryštof Hádek (vyp.)

Sobota 28. 4. v 19:00 AVENGERS: INFINITY WAR

/ USA / 2018 / akční, sci-fi, fantasy, 155 min.

/ český dabing / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 140,-

Snímek Avengers: Infinity War završuje neuvěřitelnou desetiletou cestu filmovým světem studia Marvel a přináší na stříbrná plátna nejsmrtonosnější a neultimátnější válku všech dob. Avengers a jejich superhrdinští spojenci musí riskovat úplně vše a pokusit se porazit mocného Thanose dřív, než jeho bleskový útok, provázený ničením a zkázou, zničí vesmír jednou provždy.

Režie: A. Russo, J. Russo, Scénář: S. McFeely, Kamera: T. Opaloch, Hudba: A. Silvestri
Hrají: R. Downey Jr., Ch. Evans, J. Brolin, M. Ruffalo, Ch. Hemsworth a další.

3D

Středa 2. 5. v 19:00 MĚSÍC JUPITERA

/ Ma'darsko / 2017 / sci-fi, drama, 123 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 80,-

Napínavý thriller z blízké budoucnosti vypráví příběh uprchlíka, který po zásahu policejní kulkou k vlastnímu překvapení zjišťuje, že umí létat. Nepravděpodobný superhrdina v lidech probouzí strach i touhu po penězích, a v podmanivých kulisách Budapešti se začíná schylovat k přestřelkám a automobilovým honičkám.

Režie a scénář: K. Mundruczó, Kamera: M. Rév, Hudba: J. Kurzel
Hrají: Z. Jéger, M. Ninidze, G. Cserhalmi, M. Balsai, S. Terhes a další.

Čtvrtek 3. 5. ve 20:15 MANON

/ VB / 2018 / přímý přenos baletu, cca 155 min.

/ beze slov / mládeži přístupný / vstupné: 250,-

Manon • balet
Hudba: Jules Massenet, Dirigent: Barry Wordworth, Choreografie: Kenneth MacMillan
Manon Lescaut je krásná mladá žena, která se stane obětí morálně zkorumpované Paříže 18. století. Prostřednictvím baletu ožívuje Kenneth MacMillan Manonin příběh, brutalitu a upadek, jak jsou vylíčeny v proslulé novele Abbé Prévosta, Manonin charakter, potácející se mezi láskou k básníku Des Grieuxovi a touhou po penězích a obdivu.

BALET V KINĚ

Pátek 4. 5. v 19:00 NEZNÁMÝ VOJÁK

/ Finsko / 2017 / drama, válečný, 135 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Válečné drama Neznámý voják vypráví příběhy jedné finské jednotky, která se postavila během Zimní války na obranu země proti agresorovi. Film vystihuje drsně a realisticky skutečný válečný konflikt, vidí jej očima různorodé skupiny mužů, kterou pevně spojila válka. Film vznikl podle knižního bestselleru Väinö Linny, který pro jeho příběhy čerpal z vlastní zkušenosti.

Režie a scénář: A. Louhimies, Kamera: M. Orasmaa, Hudba: L. Enersen
Hrají: E. Aho, M. Tikkanen, J. Holopainen, S. Vauramo, A. Hirviniemi a další.

Nejllepší hudební výběr!

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

muzeum
R
rýmařov

Pro projekci jsou potřeba min. 4 platící diváci.

Můj šálek čaje – nová generace

Můj šálek čaje a tma

Koukala jsem na ni, nic výjimečně zajímavého na ní nebylo. Kdyby mě tolik neprovokovala, abych se ji pokusila vytáhnout až z úplně poslední poličky v knihovničce, kam už ani prach nedosáhne, asi bych si jí nevšímala. Celá černá, vzadu napsáno „16,- Kčs“ a na titulní stránce: Jan Otčenášek: Romeo, Julie a tma.

Ani jsem nemrkla a už jsem věděla, že ji nepustím (ona by to už taky neudělala). Nejenže já jsem četla v ní, ale i ona četla ve mně. Je to kniha, o které jsem neměla ani ponětí; příběh Romea a Julie znám, ale tenthle si pro mě připravil něco úplně jiného.

Abych se přiznala, prvních pár stránek jsem neměla tušení, oč jde, začínala jsem si myslet, že je to další knížka, u které skončím po první kapitole. Ale potom se to celé obrátilo. Nahlas jsem se usmívala, když jsem s naprostou blažeností hltala slovo za slovem příběhu o osmnáctiletém Pavlovi, který se v době druhé světové války bláznivě zamiloval do židovky Ester, o jeho tátovi a přátelích kritizujících tehdejší režim... a mohla bych vyprávět dál. Od druhé poloviny knihy jsem se ale začala bát, pociťovat tíseň, všechno se ve mně začalo svírat, chtěla jsem od ní utéct, ale nemohla jsem. Od začátku bylo skoro jasné, jak to vlastně s Pavlem a Ester, schovávající se před krutovládou, dopadne, ale až do posledního dechu jsem marně doufala, že to bude jinak. Ano, na poslední stránce to všechno skončilo. Už jsem neviděla Ester, jak s posledními výstřely padá na travnatý palouček a vidí své rodiče. Neviděla jsem Pavla, když se pro ni nenápadně snažil ukrást zbytky od večere, ani Čepka komentujícího ranní noviny. V mé mysli zbyl jen park s lavičkou. Na jedné straně Pavel zakoukaný do černých očí a na druhé Ester, která otvírá černý kufřík. V něm jsou mé známé i neznámé pocity, ponaučení a otázky, na které chci znát odpověď.

Druhý den odpoledne hlásily všechny tlapače městu, že ráno 27. května 1942 byl spáchán v Praze atentát na Heydricha. Čísí tvrdý,

striktně neosobní hlas, hlas-stroj rozsevaný tlampači po ztichlých ulicích, se rozléhal mezi stěnami činžáku, ozvěna jej lámala. Zarazil ho na nároží jejich ulice. Naslouchal mu se zatajeným dechem, ale v první chvíli rozuměl jen útržkám, z nichž nebyl dost moudrý. I ostatní lidé, chodící na dlažbě, nejdříve nechápali. Otázky v očích. Co se vlastně stalo? Poslouchejte! ... na dopadení pachatelů ... deset milionů korun ... nad okresem oberlandratu ... civilní výjimečný stav ... zákaz vycházení z domu od jedenácté hodiny ... uzavírají se veškeré ... kdo se ... v uvedené době objeví na ulici, bude zastřelen ...

„Ty jsi pověřivá, vid’?“ „Hm. Co je ti do toho?“ odsekla rozladěně, ale pak se najednou na něho obrátila s otázkou ve tváři: „Je to hloupé, vid’? Ale nediv se mi, člověče,“ řekla provinile a vrátila se myšlenkami zpět z příjemného světa hry do skutečnosti. „Ty vůbec nejsi pověřivý?“ Pokrčil rameny, ale pak rozhodně zavrtěl hlavou: „Vůbec ne! Copak jsem stará bába, propána?“ Odmlčel se rozmrzele a nepřiznal se jí, že každé ráno pečlivě dbá na to, aby vylezl z postele pravou nohou, a že se zlobí na sebe, když se podvědomě vyhne kanálu, a že ... a vůbec. Je to hloupost, ale co když ... a dost o tom! Vzal kostku a hodil jí po stole.

A pokud se někteří z vás, mých drahocenných vrstevníků, nebo i kdokoliv jiný nějakým kouzlem ocitl až tady na konci mého článku, pokuste se nad ním popemýšlet, zjistit co a proč se vlastně tehdy dělo, protože takových a podobných příběhů existují bohužel tisíce. A budeme to právě my, kdo bude žít v příštím světě, tak at si ho nenecháme zničit opakováním stejných či podobných hrůz.

Barbora Laštůvková, kvinta, Gymnázium a SOŠ Rýmařov (OTČENÁŠEK, Jan. Romeo, Julie a tma. 9. vydání. Praha: Práce, 1984. 168 s.)

Městské muzeum a Galerie Octopus

Bytostný malíř Tomáš Němec a další projekt spolku Omnium

Dubnová výstava v Galerii Octopus představuje práce současného mladého malíře Tomáše Němce. Autora doslova posedlého malbou, hudbou Edit Piaf, lekníny, orchidejemi, nebem a nahým lidským tělem, který dobývá západní svět. Jeho výstava v Rýmařově je pořadatelsky unikátní, protože Němec nepatří k autorům často vystavujícím v regionálních institucích. Prezентuje se především v pražských galeriích, v Německu a v New Yorku.

Tomáš Němec (1986) pochází z Vysočiny a maluje odmala a neustále. Malba je jeho bytostným projevem, jejím prostřednictvím žije a zaznamenává život. Studovat na výtvarnou školu šel proto, aby mohl malovat. Maluje denně a podřizuje tomu vše. Námět, který ho pohltní, maluje znovu a znovu, v celých cyklech. Většinu obrazů vzápětí prodá.

Jeho cesta k malířství byla vcelku přímá. O své dráze nepochyboval, a tak šel nejprve studovat na Střední školu uměleckých řemesel do Brna a poté do ateliéru Michaela Rittsteina na pražské Akademii výtvarných umění. Brzy začal samostatně vystavovat v progresivních galeriích metropole, např. v Chemistry Gallery, později jej objevila Galerie Thomas Fuchs ve Stuttgartu, Salve Art Gallery v Lipsku a loni poprvé vystavoval v New Yorku (Envoy Enterprises).

Stojí za otázkou, čím Tomáš Němec vyniká, čím přitahuje galeristy i sběratele. Předně svým ryzím malířstvím. V době, která se vyžívá v konceptech, performancích a intermediální tvorbě je Němec klasickým malířem. Nejenže zvolil klasickou techniku, vybírá si i klasické náměty – krajinu, zátiší, portrét, akt. Přitom nekopíruje „osvědčené“ postupy, je velmi osobitý a autentický, zachycuje přímo viděné a prožívané. Jeho první cykly byly inspirovány osobností a hudbou Edit Piaf, kterou zbožňuje, ta se stala něčím jako Němcovým poznávacím znamením. Stejně obsesivně se věnoval monetovským leknínům, jež zachycoval přímo v plenéru, na vesnickém rybníčku při návštěvě rodičů. Vytvořil cyklus nebi, toho věčně se proměňujícího divadla nad naší hlavou. Poté potřeboval „zpevnit formu“ a začal malovat akty podle živých modelů. Stejnou míru soustředění a energie věnuje zátiším, která aranžuje na jídelním stole ve svém bytě. Malby se tak stávají svého druhu deníkem, každá z nich představuje krok na cestě, jednou je gestická, nahozená, jakoby nedokončená, podruhé vypracovaná do nejmenšího detailu.

Ukázky Němcových maleb v Galerii Octopus jsou výběrem z jeho stěžejních námětů – v malém sále najdou návštěvníci zátiší, ve velkém sále portréty a mužské akty. I v tom je Němec klasický, a současně nový, progresivní. V obou okruzích zaujme práce se světlem a barevností, jíž dominuje modrá. Zaujme také civilnost obrazů, kterou podporují i volené názvy – akty často nesou jméno modelu, lekníny jsou lekníny, nebe je nebe, podobně stroze a nepřikrášleně jsou nazvány celé Němcovy výstavy, třeba *Stůl jednoho kluka* (Chemistry Gallery, 2011). Ta aktuální rýmařovská dostala i díky nestrojenosti, typické pro Němcovy malby, název *Bezprostředně*. Zcela výjimečné místo v ní zaujímá deset let stará malba kaple v Lipkách, která vznikla přímo zde pro soukromého sběratele.

Návštěvníci rýmařovského muzea by neměli opomenout ani novou výstavu v galerii Pranýř. Nabízí další díl ze série fotografických dokumentů věnovaných chátrajícím památkám českého a moravského pohraničí, někdejších Sudet. Tentokrát představuje historické hřbitovy, německé, židovské i české z Jesenicka, Krnovska a Broumovska i dalších míst. Spolek Omnium, který usiluje zachránit a obnovit zchátralé církevní památky, jež postihl poválečný odsun, zachytil melancholickou krásu hřbitovů, jež se z míst vzpomínek stávají místy zapomnění.

Obě výstavy byly zahájeny vernisáží 7. dubna a potrvají do 3. května.

ZN

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV * GALERIE OCTOPUS

TOMÁŠ NĚMEC
BEZPROSTŘEDNĚ

7/4 – 3/5/2018 * vernisáž 7/4 16:00

www.muzeumrymarov.cz – facebook Městské muzeum Rýmařov

Zahrada Františka Vaňáka v arcibiskupském paláci v Olomouci

Výstava unikátních fotografií zachycujících Františka Vaňáka ve farské zahradě a na procházkách zasněženým Rýmařovem byla poprvé představena veřejnosti v listopadu loňského roku na výstavě v Městském muzeu Rýmařov (více v RH 21/2017). V únoru se pře-

sunula do karmelitánské Poutní prodejny na Velehradě, kde byla k vidění téměř do konce března. Dne 21. března výstavou provedl Miroslav Hanuš, hlavní iniciátor prezentace snímků na tomto poutním místě, který poté v sále kardinála Špidlíka pronesl přednášku

o životě Františka Vaňáka v Rýmařově. Tomu ještě předcházelo promítání dokumentu Jana Špáty o Jindřichu Štreitovi *Mezi světlelem a tmou*, který zachycuje genia loci tohoto kraje a na několika záběrech i arcibiskupa Františka Vaňáka na pouti v Rudě. Na přednášku dorazilo mnoho pamětníků, kteří si posléze vyměňovali své vzpomínky.

Ve čtvrtek 5. dubna pak vernisáž výstavy *Zahrada Františka Vaňáka* symbolicky otevřela turistickou sezónu v arcibiskupském paláci v Olomouci – v barokním paláci, ve kterém se setkal ruský car Alexandr s rakouským císařem Františkem; v paláci, kde v roce 1848 abdikoval rakouský císař Ferdinand a na trůn nastoupil František Josef I.; na místě, kde byla roku 1850 uzavřena mírová smlouva mezi Rakouskem a Pruskem; kde hostili Marii Terezií, papeže Jana Pavla II., prezidenty T. G. Masaryka, Edvarda Beneše či Václava

Havla. Na místě, kde poslední dva roky svého života prožil František Vaňák jako arcibiskup olomoucký a metropolita moravský.

Výstavu, doplněnou o řadu předmětů ze sbírek Městského muzea Rýmařov a Arcibiskupství olomouckého, zahájil Martin Kučera, vedoucí Centra pro kulturu, spolu s Mons. Antonínem Baslerem, pomocným biskupem olomouckým, ředitelkou rýmařovského muzea Růženou Zapletalovou a Miroslavem Hanušem, který poté hosty provedl krátkou komentovanou prohlídkou. Vernisáž hudebně doprovodili studenti Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci.

Symbolicky tak vzpomínka na osobnost rýmařovského kněze propojila místa, jež jsou s jeho životem spjata nejvíce – Rýmařov, Velehrad a Olomouc.

Výstava v Olomouci potrvá do 31. května. Spojte ji například s návštěvou historických, reprezentativních sálů paláce olomouckých arcibiskupů. *Fota a text: Michal Vyhřídál, Městské muzeum Rýmařov*

Výstava fotografií
HISTORICKÉ HŘBITOVY
7. dubna – 3. května 2018

Městské muzeum Rýmařov – Galerie Pranýř
Náměstí Míru 6, Rýmařov

OTEVÍRACÍ DOBA
Úterý – Pátek: 9 – 12, 13 – 17 h
Sobota: 9 – 12, 13 – 16 h
Neděle: 13 – 16 h

Výstava představuje pohled na mnohdy neutřebený stav historických hřbitovů v České republice, zejména pak v oblastech bývalých Sudet. Prostřednictvím fotografií upozorňuje na často tristní stav hřbitovů německých, židovských, ale i českých obyvatel. A je i pohledem na nás a náš přístup k tomuto specifickému kulturnímu dědictví.

Výstavu připravilo Omnium z.s. ve spolupráci s Heimattpflegerin der Sudetendeutschen a s podporou Česko-německého fondu budoucnosti.

WWW.OMNIUMOS.CZ WWW.MUZEUMRYMAROV.CZ

Logo: Omnium, Městské muzeum Rýmařov, Galerie Pranýř

Galerie Octopus a Městské muzeum Rýmařov
Vás zvou na vernisáž výstavy

V krajině a v zahradě
Josef Čapek
volné kresby a cyklus kreseb
ke knize Karla Čapka *Zahradníkův rok*

výstava bude zahájena 5. května v 16 hodin
a potrvá do 31. května 2018

Logo: OCTOPUS, muzeum rýmařov

Jazzclub

SWOMP hudbou vyprávějí příběhy

Zatím poslední koncert rýmařovského jazzclubu přivedl v pátek 6. dubna na pódium velkého sálu SVČ kapelu SWOMP. Její frontman, mladý saxofonista Michal Wroblewski, se před dvěma lety na tomtéž místě představil ve čtveřici E Converso, v níž spolu s ním účinkuje i další člen SWOMP, slovenský kontrabasista Vlado Micenka.

Poněkud záhadný název psaný kapitálkami žádné velké záludnosti neskrývá, vznikl jednoduše spojením prvních písmen příjmení všech členů kapely. Kromě Wroblewského a Micenka v ní hrají trumpetista Jan Příbyl, bubeník Kamil Slezák a hráč na marimbu Martin Opršál. Jak je u jazzových hudebníků běžné, každý z nich působí v řadě dalších formací. Společný projekt SWOMP vznikl v době studií Michala Wroblewského na JAMU v Brně, kde ostatní členové kapely profesně působí. Na pódia se SWOMP vrátili po několikaleté pauze, kterou saxofonista a autor většiny skladeb strávil studiem na Norwegian Academy of Music v Oslu.

Pokud si posluchači vybaví vystoupení E Converso před dvěma lety, neubrání se srovnání. Hudba SWOMP je ale v základu jiná, formálně pevnější, na rozdíl od velké míry improvizace E Converso závislá na kompozicích Michala Wroblewského, který je s výjimkou jedné tvůrcem všech skladeb aktuálního repertoáru. Je rovněž méně otevřená žánrovým přesahům, ačkoliv sám Wroblewski přiznává inspiraci mnoha hudebními žánry i jinými druhy umění, především filmem. „Posluchači často zmiňují narativní a vizualizační efekt, rovněž často zmiňují filmový potenciál, asi s tím brzy začnu pracovat, jelikož tyto asociace zaznívají čím dál častěji,“ říká k tomu Michal Wroblewski. Zatímco E Converso i další Wroblewského projekty neváhají čerpat z rocku, hip hopu, folklóru, ale i punku nebo metalu, SWOMP zůstává v rozpětí mezi minimalismem (hlásí se k tvorbě Stevea Reicha) a moderním jazzem. Minimalisticky svůj koncert začali i uzavřeli, během koncertu ale doslova odvyprávěli řadu hudebních příběhů

s mnoha peripetemi a nečekanými zvraty, změnami dynamiky i neobvyklými kombinacemi zvuku dechových nástrojů, altsaxofonu, basklarinetu, trubky (chvílemi s dusítkem), a marimby, které nenechají posluchače ani na moment ztratit pozornost. SWOMP rozhodně neprodukuje žádný akademický jazz, zakuklený ve vlastní bublině, jejich hudba je živá, zábavná a neustále překvapující. Jako život sám. „Velkou inspirací jsou pro mne události, které zažívám, život, který vedu, lidé, které potkávám,“ vysvětluje Michal Wroblewski, „další inspirací jsou samozřejmě hudebníci, kteří se mnou v jednotlivých projektech vystupují, píši vždy přímo pro konkrétní interprety.“ SWOMP v Rýmařově zaujali, a tak se přirozeně ozvaly dotazy na nahrávku. „Deska pravděpodobně vyjde v příštím roce, nejdříve se chceme sehrát na koncertech a potom to zachytit na nahrávce,“ reagoval Michal Wroblewski. ZN

Organizace a spolky

Kouzelná buřinka vstoupila do další dekády

Po deseti letech úspěšné existence vstoupila Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením (SPMP) v Rýmařově a její volnočasové centrum pro handicapované Kouzelná buřinka do druhé dekády. Na schůzce ve čtvrtek 12. dubna členové spolku schválili program na letošní rok, který bude opět plný sportování, kulturních aktivit a poznávacích výletů.

Během deseti let se z původně malého dobrovolného sdružení rodičů mentálně handicapovaných, kteří si přáli vytvořit svým dětem podmínky pro další rozvoj, vyvinula respektovaná organizace, spolupracující s Diakonií ČCE – střediskem v Rýmařově a Střediskem volného času Rýmařov, s podobnými zařízeními v Bruntále a dalších městech a nabízející rozmanitou náplň volného času pro handicapované, kteří do vzniku spolku a centra zůstávali v izolaci. Díky Diakonii vznikla sociálně terapeutická dílna, v níž se postižení učí stolařskému a košíkářskému řemeslu, tkaní nebo výrobě ručního papíru a své

výrobky pak nabízejí na jarmarcích a městských akcích. Diakonie provozuje také kavárnu s občerstvením na Sokolovské ulici, kde handicapovaní pomáhají při obsluze zákazníků.

SPMP se věnuje uživatelům dílny Buřinka nadále, především co do naplnění jejich volného času sportem, muzikoterapií, arteterapií či poznávacími výlety po České republice. Díky vstřícnosti SVC Rýmařov mohou handicapovaní také pravidelně využívat počítačovou učebnu nebo cvičit se zkušenými lektory.

Každoročně spolek připravuje několik sportovních událostí s účastí hostů z bruntálské Polárky a rýmařovské ZŠ praktické, např. turnaj v pétanque nebo sálovém fotbálku. Pétanque je letos naplánován na 21. června, fotbálek na říjen. Kromě toho se Kouzelná buřinka

zúčastní soutěže v bowlingu, kužlkách a atletice. V září se chystá vyslat svého zástupce na Velkou atletickou olympiádu do Frýdku-Místku.

V rámci kulturních aktivit plánují členové spolku uspořádat v závěru roku každoroční Koncert pro Kouzelnou buřinku, vystoupit na akademii v Bruntále a už v únoru je mohli vidět v akci návštěvníci plesu Diakonie ČCE.

Program je pro letošní rok opět velmi pestrý, doplněný ještě o oblíbené zájezdy do termálních lázní a zoologické zahrady, případně o pobyt na letním táboře v Ludvíkově. Díky SPMP, jeho spolupracovníkům a podporovatelům si i handicapovaní v Rýmařově mohou dopřát plnohodnotné vyžití. ZN

Hašlerka, Květinka a Beskyd přivezli ocenění z Brna

Na veletrhu Techagro, který se konal v Brně od 8. do 12. dubna, se prezentovaly valašské ovce ze Stránského a přivezly cenu za Nejlepší kolekci ovcí.

Už od soboty 7. dubna, kdy byla zahájena instalace expozice Svazu chovatelů ovcí a koz na brněnském veletrhu Techagro, měly mezi dalšími ovcemi své místo valašky Hašlerka, Květinka a Beskyd s několika čerstvými jehňaty z chovu manželů Vladky a Romana Křenkových ze Stránského. Výstavy se účastnilo celkem dvacet plemen ovcí od různých chovatelů z celé ČR.

Valašské ovce z chovu spolku Stránské, z. s., obdržely ocenění jako Nejlepší kolekce ovcí. Odborná porota posuzovala exteriér, kvalitu vlny i chování ovcí, jehňat i berana a valašky ze Stránského se líbily nejvíc.

Blahopřát místním ovečkám k úspěchu můžete už v sobotu 21. dubna při akci Vítání mláďat, kterou pro veřejnost přichystali manželé Křenkovi jako každý rok na jaře v Nedělní škole řemesel ve Stránském. JIKo

EVROPSKÁ UNIE
Česká republika a mezinárodní fond
Evropského sociálního vývoje, zaměstnanosti a rovnosti

Rodiče, prarodiče, pedagogové MŠ, ZŠ, ZUŠ, SVC
jste srdečně zváni na setkání s lektorkou, koučkou a psychologičkou
Mgr. KARLOU MAŘIKOVOU
ústřední téma

**Nejčastější bariéry spolupráce rodiny a školy a
jejich odstraňování**

12. 5. 2018, 14:00 – 19:00
velký sál Střediska volného času v Rýmařově

Vstup zdarma bez nutnosti rezervace
Proč vznikají problémy mezi pedagogy a rodiči – Jaká jsou očekávání pedagogů – Proč rodiče
nespolupracují – Jak zlepšit komunikaci mezi pedagogem a rodinou

Možné dotazy na lektorku předem: lukesova.ivana@rymarovsko.cz, 554 254 308

Projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s.
registrační číslo CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000093

M A P Rýmařovsko

**PÁLENÍ OHAVNÉ
ČARODĚJNICE**

HOSPODA NA KLUZIŠTI

kdy: 28.4.2018 kde: zimní stadion

Slet čarodějnic v 15:00

těšte se na:

- KOLOTOČE
- TRAMPOLÍNU
- NAFUKOVACÍ SKLUZAVKU
- CUKROVOU VATU
- TRADIČNÍ SOUTĚŽE
- PRO DĚTI O ODMĚNY
- UPÁLENÍ ČARODĚJNICE
- OPĚKÁNÍ ŠPEKÁČKŮ
(PŘINĚST VLASTNÍ)
- DĚTSKOU DISKOTÉKU
- VEČERNÍ ZÁBAVU
- OBČERSTVENÍ Z GRILU

ČARODĚJNICE A ČARODĚJOVÉ
VŠECH VĚKOVÝCH KATEGORIÍ
VÍTÁNÍ

Čekáme se na vás

**Základní organizace KSČM Rýmařov zve občany
k předmjárovému setkání 30. dubna v 15:00 na náměstí Míru v Rýmařově**

Rostislav Kubis, předseda ZO

Myslivci se pochlubili trofejemi

Na druhý dubnový víkend (14.–15. 4.) připravil Okresní myslivecký spolek Bruntál z pověření Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a městských úřadů Bruntál, Krnov a Rýmařov chovatelskou přehlídku trofejí zvěře ulovené v myslivecké sezóně 2017/2018 v honitbách okresu Bruntál.

Přehlídka trofejí se uskutečnila pod záštitou starosty Rýmařova Petra Kloudy ve Středisku volného času Rýmařov. Za doprovodu fanfár mysliveckých trubačů Rabštejn byla otevřena v sobotu 14. dubna v 9:00. Součástí výstavy loveckých trofejí byla expozice preparovaných zvířat českých lesů ze sbírek Afrického muzea safari v osadě Jelení poblíž Holčovic a fotografická výstava *Medvědi na Kamčatce* myslivce a fotografa Vladimíra Gahury. Na Kamčatku, konkrétně ke Kurilskému jezeru, jel fotit přírodu a zvěř, hlavně medvědy. „K medvědům se můžete přiblížit na deset až padesát metrů. Zvidává medvědata přišla i blíž, ale medvědice pak byly obezřetnější,“ sdělil autor. Fotil na dva fotoaparáty s pěti výměnnými objektivy.

O výstavu trofejí měla odborná i laická veřejnost velký zájem

Fanfáry trubačů Rabštejn

Městské divadlo Rýmařov

KOMORNÍ MUZIKÁL

JIŘÍ VOBECKÝ & BARBORA NIEDOBOVÁ

MIROSLAV HORNÍČEK A PAVEL DOSTÁL

DVA NA SMETIŠTI

23. 4. 2018 v 19:00

Předprodej v IC Rýmařov nebo na místě v pokladně divadla. Vstupné: **100 Kč**

Pro nejmladší návštěvníky byla určena soutěž přírodovědného kroužku z Břidličné pod vedením Květy Děrdové, děti poznávaly druhy zvěře, dřevin a bylin. Připraven byl i mikroskop s ukázkami hmyzu. Předseda Okresního mysliveckého spolku (OMS) Bruntál Ing. Jaroslav Mader přivítal hosty a sponzory. Vyzdvihl ty, kdo se zasloužili o zdárný průběh přehlídky, zejména starostu Rýmařova Petra Kloudy, zástupce Lesů ČR a Biskupských lesů, sponzory a sympatizanty myslivosti. Odlov byl podle něj v uplynulé myslivecké sezóně velmi úspěšný. „V bruntálském okrese bylo uloveno 738 kusů jelení zvěře, z toho 152 jelenů, dále 2 879 kusů srnčí zvěře, z toho 1 091 srnců. Vysoké číslo u odlovu jsme zaznamenali u černé zvěře, což souvisí s intenzivním nařazeným odlovem kvůli africkému moru prasat. V okrese Bruntál bylo odloveno celkem 3 254 kusů černé zvěře, což je zřejmě novodobý rekord. Dále bylo odloveno 122 kusů muflonů zvěře, z toho 51 muflonů, jeden kamzík a jeden jelenec běloocasý. Myslivost v bruntálském okrese je na vysoké úrovni, co se odlovu týče, stejně tak co do kvality trofejí,“ shrnul Jaroslav Mader.

Na výstavě bylo možné spatřit trofeje téměř všech odlovených srnců, dále 150 jelenů, asi 70 kňourů a bachyní a 35 muflonů. Podmínky v různých lokalitách okresu Bruntál nejsou stejné. Region Rýmařovska s drsnějším klimatem má menší užitnost honiteb i nižší kvalitu trofejí. Je to dáno nadmořskou výškou, klimatickými podmínkami i způsobem hospodaření, v němž převládá pastevectví. Největší problém celé Českomoravské myslivecké jednoty spatřuje Jaroslav Mader v úbytku členské základny. Do roku 1992 měla asi 120 tisíc členů, dnes je to kolem 60 tisíc, bruntálský okres měl 1 500 členů, dnes necelou pětistovku. Druhý problém vidí předseda OMS v tom, že naprostá většina honiteb je v rukou soukromých nájemců, případně zemědělců, kteří si pronajali půdní plochy a vytvořili na nich pastviny. „Soukromí nájemci si mezi sebe vezmou jen ty, kdo na to mají, zemědělci zase jen své kamarády – pár vyvolených. Spousta mys-

Fotografie z výstavy *Medvědi na Kamčatce* Vladimíra Gahury

livců tak ztrácí možnost vykonávat právo myslivosti. Je malý zájem o kurzy myslivosti. V letošním roce máme jen osm adeptů, bývaly roky, kdy jich bylo i pětatřicet. Členská základna stárne. Ze 471 členů

Přírodovědný kroužek Ptáčata z Břidličné připravil poznávací soutěž

máme asi 190 v důchodovém věku,“ posteskl si Jaroslav Mader. Pozitivně naopak hodnotí práci s mládeží. V polovině loňského roku byla otevřena v budově OMS Bruntál multifunkční učebna pro děti. Myslivci ji svépomocí opravili, vybavili a školám v okrese nabízejí přednášky o přírodě, zvěři a myslivosti. Jen během listopadu a prosince je navštívilo více než tři sta dětí. Jaroslav Mader kromě toho vyzdvihl pomoc ekofarmy Bellama v Holčovicích, která spravuje zajímavé myslivecké expozice a africké muzeum preparovaných zvířat. Ekofarma pomáhá OMS Bruntál při přírodovědných soustředěních a při pořádání okresní soutěže Zlatá srnčí trofej.

V sobotu byla výstava otevřena do 17:00, v neděli 15. dubna pak od 9:00 do 12:00 a v týž den proběhl v malém sále SVČ okresní myslivecký sněm, který měl na programu mimo jiné ocenění sedmnácti myslivců. Pro hosty byla po oba dny zajištěna myslivecká kuchyně. Okresní myslivecké sdružení Bruntál vyzývá další zájemce, základní a střední školy či seniory, aby se prostřednictvím webových stránek, kde najdou i telefonní čísla, zapojili do spolupráce s mysliveckým sdružením. Není nutné jezdit do Bruntálu, na Rýmařovsku působí řada skvělých myslivců, kteří dokážou o přírodě a myslivosti poutavě vyprávět. JiKo

Z okolních obcí a měst

Zelený lísteček

Nápad na tuto soutěž vznikl před čtyřmi lety, kdy žáci pod vedením pedagogů zorganizovali první vědomostní soutěž pro malé kamarády z MŠ. Letošní Zelený lísteček se uskutečnil v úterý 27. března v prostorách ZŠ Břidličná. Do soutěže, v níž děti čekalo jedenáct stanovišť s úkoly, např. poznáváním stop, stavěním z kinetického písku nebo mikroskopováním, se přihlásilo šest soutěžních týmů z MŠ Břidličná, MŠ Janovice, MŠ Moravskoslezský Kočov a ZŠ a MŠ Ryžoviště. Ráno se všichni neohroženě pustili do zdolávání soutěžních úkolů. Po skončení soutěže se s chutí pustili do připraveného občerstvení,

kteří pro ně napekla děvčata z 9. A, a čekání na výsledky jim zpestřila pohádka. Vítězi letošního ročníku Zeleného lístečku byli vlastně všichni! Také si všichni odnesli dárek – diplomy, medaile, knižní dárky, cukrovinky i originální dokreslovačky, které pro malé kamarády vytvořili naši žáci. Děti se ještě podívaly do naší minizoo na mláďata zakrslých králíčků, osmáky, činčiláka i odrostlá mláďata morčat. Věříme, že se všem společně setkání líbilo, a už se těšíme na další společné akce.

Foto a text: Mgr. Květa Děrdová
koordinátorka EVVO

Přírodovědná korespondenční soutěž

Soutěž vyhláší SVČ Duha Jeseník pro jednotlivce a dětské kolektivy MŠ, ZŠ a gymnázií v pěti kategoriích. Letos poprvé se do soutěže zapojili i žáci z přírodovědného kroužku Ptáčata z Břidličné. Jejich úkolem v I. kategorii bylo vyluštit ptačí hádanky a následně vše výtvarně zpracovat. Na začátku února jsme práce odeslali a čekali na výsledky. Do soutěže se zapojilo 248 soutěžících. Nejlepší výtvarné práce jsou vystaveny v kině Pohoda v Jeseníku.

Výsledky I. kategorie:

Kolektivy:

- 1. místo** ŠD při ZŠ Vidnava
ŠD při ZŠ Skorošice
Přírodovědný kroužek Ptáčata
SK ASK ČR Břidličná
- 2. místo** ZŠ Žulová
ZŠ Skorošice

3. místo Přírodovědný kroužek Ptáčata SK ASK ČR Břidličná

Jednotlivci:

- 1. místo** Václav Repář
Přírodovědný kroužek Ptáčata
SK ASK ČR Břidličná

Všem žákům gratulujeme a držíme palce do dalších soutěží.

Mgr. Květa Děrdová, vedoucí SK Břidličná

Biologická olympiáda

S příchodem jara jsou tu i okresní a krajská kola olympiád z humanitních a přírodních věd. Patří mezi ně okresní kolo Biologické olympiády, v níž má svá „želízka v ohni“ i ZŠ Břidličná.

Okresního kola se pravidelně účastní přírodovědně nadaní žáci v obou věkových kategoriích, tedy v kategorii D pro žáky 6.–7. tříd a v kategorii C pro žáky 8.–9. tříd základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.

Okresní kolo letošního 52. ročníku Biologické olympiády pro kategorii D se uskutečnilo ve čtvrtek 12. dubna v SVČ Krnov. Tentokrát nás reprezentovali žáci 6. A Kateřina Bartozelová a Miroslav Loukota, oba dlouholetí členové přírodovědného kroužku Ježci při SKASK ČR Břidličná. Během dopoledního zápolení na ně čekal test na téma pohyb, poznávání přírodnin a praktický úkol zaměřený na hmyz. Celkem se okresního kola účastnilo čtrnáct žáků základních škol

a gymnázií z celého okresu Bruntál. Kdo postoupí do krajského kola, které se uskuteční v květnu v Ostravě? Z výsledkové listiny máme letos radost, protože Kateřina Bartozelová získala 3. místo a absolutním vítězem okresního kola se s 1. místem stal Miroslav Loukota! Do krajského kola tedy postupují oba naši soutěžící. Moc gratulujeme a držíme palce do dalšího klání!

Mgr. Květa Děrdová, ZŠ Břidličná

Den otevřených dveří v Mateřské škole Dolní Moravice

Pokud hledáte pro své děti MŠ, která připomíná domácí prostředí, přijďte se k nám s dětmi podívat
ve čtvrtek 3. května v době od 14:30 do 15:30.

Získáte zde také všechny informace k zápisu a obdržíte potřebné dokumenty. (Tel.: 720 629 995)

Zápis

do MŠ proběhne ve čtvrtek 10. května 2018 od 13:30 do 16:30 v budově Základní školy Dolní Moravice. K zápisu s sebou přineste řádně vyplněné dokumenty, rodný list dítěte a občanský průkaz zákonného zástupce.

Zápis probíhá bez dětí.

Mateřská škola Velká Štáble, příspěvková organizace

Pořádá zápis do mateřské školy
od 2. května do 16. května 2018

Příhlášku si můžete vyzvednout v MŠ denně
od 6.30 do 16.00 hod.

Čeká Vás příjemné prostředí vesnické MŠ.
Přijímáme děti od 2 let - těmto dětem bude k dispozici klávesa.
Těšíme se na Vaši návštěvu.

Soutěž

Historie užitečných pomocníků

V dubnovém vydání Rýmařovského horizontu č. 08/2018 opět zahajujeme redakční soutěž, tentokrát pod názvem *Historie užitečných pomocníků*. V jednotlivých vydáních do konce kalendářního roku budeme uveřejňovat snímky předmětů vybraných ze sbírek Městského muzea Rýmařov, které sloužily našim předkům příležitostně nebo ke každodenní práci, mohli se s nimi setkat při návštěvě kostela či některého řemeslníka.

Úkolem soutěžících bude určit, o jaký předmět jde, k čemu se používal, případně ze kterého období pochází.

Okopírované nebo vystřižené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky. Poslední soutěžní kupon č. 15 s fo-

tografií vyjde v RH č. 23/2018 v pátek 14. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do uzávěrky prvního čísla příštího roku, tj. do 3. ledna 2019. Jména výherců budou uveřejněna v prvním lednovém vydání Rýmařovského horizontu 11. ledna 2019. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 1

Jméno a příjmení

Adresa

Telefon

Název předmětu, přibližné časové zařazení a účel:

Genius loci

Umění ve veřejném prostoru Rýmařova z let 1946–2017

4. Konstrukce s raketou a Gagarin s krátkýma nohama

Mínulý díl cyklu o umění ve veřejném prostoru Rýmařova v druhé polovině 20. století byl věnován Lenhartově pomníku J. V. Stalina z roku 1955 (RH 6/2018). Realizace, kterými se budeme zabývat nyní, mají s rýmařovským Stalinem společné nejen to, že dnes na svém původním místě nestojí (navíc jsou již „díly“ neexistujícími), ale také to, že ilustrují dobu stalinismu, již v uměleckohistorickém bádání nazýváme socialistickým realismem, zkráceně sorelou. Jak bylo zmíněno v prvním dílu tohoto cyklu (RH 2/2018), je pro sorelu typické

František Vaňák před konstrukcí a Gagarinem na třídě Hrdinů, po 1961

Foto: archiv Městského muzea Rýmařov

znázorňování námětu práce, osobností spjatých se stalinismem a komunismem, oddané pracujícího člověka (např. horníka, slévače), ale také kosmonautů. Padesátá léta minulého století totiž představují počátek boje mezi SSSR a USA o dobývání vesmíru. Sovětské úspěchy v kosmonautice, konkrétně vyslání kosmické družice do vesmíru v roce 1957 a o čtyři roky později Gagarinův let kolem Země, byly jasnými tématy pro ztvárnění a prezentaci. Téma kosmonautiky se

v českém výtvarném umění objevila v 60. letech a následně v druhé vl

lně po roce 1978, kdy Sověti vyslali do vesmíru ruskou posádku s československým kosmonautem Vladimírem Remkem. V Česku je nejznámější bronzový Gagarin na Mezinárodním letišti v Karlových Varech (1979), socha Remka pak jako sousoší *Kosmonauti* v Praze-Háji (1979). Výzdobě veřejného prostředí dily tematicky poplatnými době se nevyhnulo ani podhorské okresní městečko Rýmařov.

Unikátní fotografie datovaná rokem 1957, která je nyní ve sbírkách Městského muzea Rýmařov, zachycuje pohled směrem od náměstí, přesněji od domu na dnešní třídě Hrdinů 1, směrem dolů. U silnice stojí konstrukce, pravděpodobně ocelová, s vysokým kosočtvercem, který v dolní polovině vodorovně rozšiřuje trajektorie rakety s červenou hvězdou, jako by vystřelující směrem na náměstí. Na konstrukci je vysázen nápis *SVĚTU MÍR / PRÁCI ČEST*. O vesmírnou družici Sputnik, která byla Sověty do vesmíru vyslána v roce 1957, s největší pravděpodobností nepůjde, spíše o prostorové ztvárnění vyprázdněné fráze totalitního režimu: žijme v míru a pracujme. Jakou důležitost tomuto propagandistickému artefaktu zadavatel (jistě komunistické vedení města) přikládali, jasně napoví umístění u hlavního vjezdu do nejdůležitější a nejrepresentativnější části města – na náměstí. O autorovi této konstruktivistické plastiky, přesně době jejího osazení a odstranění zatím téměř nic nevíme. Údajně měla být vyrobena v Geologickém průzkumu.

Druhé dílo, stojící v blízkosti konstrukce, si mnoho Rýmařovanů ještě pamatuje, stačí pouze říci: rýmařovský Gagarin. Jakou senzací způsobil let do ves-

Kovová konstrukce na dnešní třídě Hrdinů, 1957

Foto: archiv Městského muzea Rýmařov

Malba Gagarina na domě na Horní ulici 4, po 1961

Foto: archiv Marka Zotha

Rudé právo informuje o letu J. Gagarina do vesmíru, 12. a 13. duben 1961

Foto: archiv Moravské zemské knihovny Brno

míru Jurije Alexejeviče Gagarina s lodí Vostok 12. dubna 1961 a o čtyři měsíce později další let mimo oběžnou dráhu Země Germana Stepanoviče Titova s lodí Vostok 2, popisuje kronikář města František Vychodil takto: „*Naši občané pozorně sledovali zprávy a uschovávali si noviny s vyhlášením letů na památku. Na školách poslouchali společně rozhlasové zprávy o letu majora Titova, závody i organizace zasílaly blahopřejné telegramy do SSSR.*“ Také kronikář Dušan Drápal stručně poznamenal do kroniky Horního Města: „*Během roku se odrazilo v životě obce i několik mezinárodních událostí. 12. dubna jsme byli ohromeni prvním letem člověka do vesmíru.*“

Zatím nevíme, kdy přesně k rozhodnutí namalovat Gagarina došlo, zda bezprostředně po 12. dubnu, či v pozdějších letech 1962 či 1963. Pamětníci však vykládají humornou historku, která jako by vypadla z Hrabalových či Šabachových povídek. Vedení města oslovilo lakýrníka Látal, aby za 40 tisíc Kčs namaloval „fresku“ znázorňující prvního člověka ve vesmíru Gagarina. Jako předloha mu údajně po-

Malba Gagarina na domě na Horní ulici 4, vlevo kovová plastika, po 1961, foto: archiv Jaroslava Hrubana

sloužila grafika otištěná v *Rudém právu*. Amatérský malíř si však nedovedl postavu Gagarina správně rozvrhnout, údajně ji totiž začal malovat seshora, takže mu ve spodní části zbylo málo místa. Zkrátil mu tedy nohy „do poněkud opičích rozměrů“. „*V ruce navíc Gagarin držel raketu, která se (zřejmě neplánovaně) podobala bombě a jejímž hrotem mířil do svého levého ucha.*“ (J. Karel) Údajně tuto malbu kdosi vyfotil a fotografie pak vyšla v jednom německém časopise, kde si utahovali, jakého to Gagarina mají v Rýmařově. V důsledku toho ministerstvo zahraničí nařídilo práci ihned zlikvidovat. Jelikož město za tuto zakázku zaplatilo nemalý obnos, rozhodlo v místě u fasády vysázet stromy, které by zakrslé nožky kosmonautovy alespoň částečně skryly.

Ať už to bylo jakkoli, je škoda, že se na rýmařovského Gagarina můžeme podívat zatím pouze na třech dochovaných fotografiích (vlastní někdo další?). Z první fotografie, jež je součástí soukromého souboru diapositivů rýmařovského kněze Františka Vaňáka (prezentovaného na výstavě v rýmařovském muzeu v listopadu 2017), jenž je

Stanislav Látal v lakovně na dnešní Husově ulici, asi 60. léta 20. stol., foto: archiv Marie Borovičkové

o to cennější, že je proveden v barvě, můžeme vyčíst, že malba Gagarina byla realizována zejména v barvách červené, bílé a černé. Vycházel-li autor epigonsky, jak se traduje, z černobílé předlohy v novinách, jeho jedinou invencí bylo přidání červené barvy. Druhá unikátní fotografie, poskytnutá z archivu Marka Zotha, pak zobrazuje Gagarina celého před propagandistickou kinetickou atrakcí s reklamním nápisem Služeb Rýmařov. Třetí a zároveň nejvýznamnější fotografii poskytl Jaroslav Hruban. Na té je zachycena malba

Stanislav Látal maluje znak ČSSR, 60. léta 20. stol., foto: archiv Marie Borovičkové

z ánfasu. Gagarin ve skafandru, namalovaný tlustou černou obrysou linií, zvedá pravou ruku k dráze rakety, levou se přidržuje rudé vlajky Sovětského svazu. Je zde také vysázeno pamětihodné datum 12. dubna 1961.

Stanislav Látal upravuje vývěsní nápis obchodu na dnešní Radniční ulici 1, asi 60. léta 20. stol., foto: archiv Marie Borovičkové

Zatímco u konstrukce s raketou neznáme jméno autora (či autorů), Gagarina vytvořil autolakýrník, písmomalíř a malíř pokojů Stanislav Látal (1913–1983), kterého si spousta Rýmařovanů ještě pamatuje.

Dům na Horní ulici 4 se zbytky Látalovy malby Gagarina (v černém oválu), 2010, foto: archiv Bytermu

Látal pracoval v lakovně Okresního podniku služeb na dnešní Husově ulici. Maloval erby, znaky a nápisy na vývěsní štíty, ale zdobil také užitkové předměty (tácy, kořenky), či dokonce „restauroval“ plátkovým zlatem oltáře či nápisy na náhrobcích. Gagarina dostal za úkol namalovat zřejmě už v roce 1961. Je s podivem, že o této akci městská kronika mlčí.

Zatímco kovová konstrukce skončila neznámo kdy pravděpodobně ve sběrných surovinách, Látalova „freska“ postupně vybledla a její pozůstatky v roce 2010 úplně zakryla nová fasáda.

Vlastní-li někdo dobové fotografie, prosím přineste nám je ukázat do rýmařovského muzea. Příště zavítáme do budovy dřívějšího kina, dnešního Městského divadla.

Mgr. Michal Vyhřídál, Městské muzeum Rýmařov (Lit.: Kronika města Rýmařova z roku 1961; Kronika Horního Města z roku 1961; Karous, Pavel (ed.). Větelci a volavky. Atlas výtvarného umění ve veřejném prostoru v Československu v období normalizace (1968–1989). Praha, 2015; rozhovor s Marií Borovičkovou, Mgr. Jiřím Karlem, Jiřinou Malou a Ing. Lenkou Vavříčkovou.)

Kdo byl kdo

Harald von Petrikovits:

Rýmařovský rodák, významný archeolog a temná stránka jeho života

Rýmařované jsou hrdí na rodáky, kteří svým umem přispěli k vědeckotechnickému pokroku lidstva. Za lékařem Otto Marburgem a vynálezcem barevné fotografie Karlem Schinzelem stojí poněkud v pozadí Harald von Petrikovits, významný německý historik a archeolog, který se výrazně zasloužil o nové poznatky v oboru římské a germánské archeologie. Pravda, málo známým je zde zřejmě i proto, že v Rýmařově prožil pouze krátkou část svého života. Přesto stojí za to si jeho životní osudy připomenout.

Dům na dnešním Školním náměstí v Rýmařově, ve kterém žila rodina von Petrikovits

Harald von Petrikovits se narodil 8. srpna 1911. Jeho otec Adalbert von Petrikovits byl příslušníkem méně významného rakouského šlechtického rodu. Byl to on, kdo v mladém Haraldovi probudil touhu po vzdělání. Otec, doktor filosofie, učitel na reálném gymnáziu a v pozdějších letech též zaměstnanec knihovny, měl ale pro svého syna velmi málo uznání. Sám Harald jejich vztah líčil jako napjatý. Otec na něj měl velké nároky, a uznání nedával najevo ani v pozdějších letech, kdy již Harald vystudoval a nastoupil vědeckou dráhu. Také jeho matka Frieda Schelle pocházela ze šlechtického rodu. Po prarodičích měl von Petrikovits uherský původ. Krátce po Haraldově narození rodina opustila Rýmařov a přesídlila do švýcarské Ženevy. Vzdělání však získal až ve Vídni, kde nejprve navštěvoval obecnou školu (1917–1921) a později osmileté gymnázium (1921–1929). Následně byl přijat na Vídeňskou univerzitu ke studiu historie. Specializoval se na klasickou archeologii a filologii, studium dějin starověku a účastnil se též seminářů komparativní lingvistiky

Promoce Harald von Petrikovits (pátý zleva) na vídeňské univerzitě v roce 1933

a psychologie. Věrný však zůstal starověkým dějinám, přesněji římskému období.

V červnu 1933 na univerzitě promoval a již v prosinci téhož roku knižně vydal svoji disertační práci, ve které se zabýval náboženskými otázkami v oblasti Jadranu během doby římské. V roce 1934 úspěšně složil zkoušky z latiny a řečtiny a dostal možnost nastoupit na stáž na jednu vídeňskou střední školu. To však odmítl. Jeho vysněným povoláním byla archeologie, a tak veškerý svůj čas a energii věnoval tomuto oboru. Jistou dobu z pověření Rakouského archeologického institutu vedl archeologické vykopávky v Ulrichsbergu v Korutanech.

Temným stínem v životě mladého Harald von Petrikovitsa jsou ovšem jeho sympatie k nacismu. Již v polovině roku 1931 vstoupil do rakouské odnože NSDAP. Ještě předtím, na přelomu let 1930/1931, byl jedním ze zakladatelů Nacionálně socialistického (nacistického) studentského spolku ve Vídni. Mimo to byl členem dalších nacistických organizací, například Německé dělnické fronty (Deutsche Arbeitsfront).

Ve Vídni se pak poprvé zapletl do důležitých událostí 20. století. V Rakousku v té době vládl kancléř Engelbert Dollfuss, který zemi řídil pevnou rukou. Byl vůči nacistům velmi nepřátelský, což v březnu 1933 vyvrcholilo zákazem NSDAP v Rakousku. Když 15. března 1933 rakouská vláda ze země vyhostila bavorského ministra spravedlnosti Hanse Franka, pozdějšího válečného zločince, stalo se to zámkou k vlňe nacistického teroru v rakouských městech, která vyvrcholila řadou násilných útoků na počátku roku 1934.

Dne 25. července 1934 byl v tzv. červencovém puči kancléř Dollfuss ve své kanceláři zastřelen nacistou Otto Planettou. I v jiných částech Rakouska, nejen ve Vídni, se několik dnů bojovalo. Nepokoje zasáhly hlavně Korutany, Štýrsko a Horní Rakousy. Petrikovits se tohoto nacistického puče aktivně zúčastnil, a to jak ve Vídni, tak v Korutanech. Vzhledem k tomu, že členové Dollfusovy vlády včas uprchli z vládních budov a armáda zůstala věrná rakouskému státu, nacistický pokus o převrat byl potlačen. Následovala vlna zatýkání stranických funkcionářů, aktivistů a sympatizantů. Kvůli hrozcímu vězení či trestu smrti Petrikovits uprchl z Rakouska. Přesná trasa jeho úniku není známa, Rakušané však bedlivě střežili hranice s Německem, a tak musel putovat přes Československo. V Bohumíně překročil hranice a vstoupil na německé území, kde se usadil v městě Dessau. Je možné, že jej během úprku do Třetí říše kroky přivedly i do rodného Rýmařova.

V Německu pracoval von Petrikovits nejprve jako asistent u Německého archeologického institutu ve Frankfurtu nad Mohanem

Harald von Petrikovits v německém městě Dessau v roce 1934

Harald von Petrikovits jako ředitel bonnského muzea

Haralda von Petrikovits se přímo dotkla i druhá světová válka. Do německého Wehrmachtu sice musel narukovat již v září 1939, s ohledem na svou akademickou činnost byl ale umístěn k rezervním jednotkám na německo-francouzské hranici, a invaze do Polska se tak nezúčastnil. Do bojů přímo nezasáhl ani během německého tažení na Západ a první válečná léta pro něj byla, ve srovnání s jinými německými vojáky, relativně klidnou záležitostí. To se změnilo v březnu 1942, kdy Německo vrhlo všechny síly k druhému velkému útoku na východní frontě. Von Petrikovits byl odeslán k divizi, která bojovala v okolí měst Ržev, Orel a Gomel. Byl zde několikrát zraněn. V roce 1945 se pak stal nacistickým důstojníkem pro ideologii. Šlo o podobnou funkci, jakou měli například političtí důstojníci v československé lidové armádě.

Konec války jej ještě jednou přivedl do blízkosti Rýmařova. Upadl do sovětského zajetí a byl internován v táboře Waltersdorf (dnešní Žleb) poblíž Hanušovic. Později byl odeslán do Sovětského svazu, přesněji do Novosibirsku a později do Oktábrského. Pracoval v továrnách na zpracování dřeva a železa, na farmě, mohl se vzdělávat v oblasti historie, po-

zději byl i šikovatelem v táboře, směl se volně pohybovat po městě, pořádal divadelní představení a promítání v kině a poté, co se naučil rusky, byl překladatelem. Patřil též mezi předáky zajatých německých vojáků. V zajetí ale onemocněl, a tak mu byl trest snížen. Dne 6. prosince 1949 se směl vrátit zpět do Německa, přesněji do města Detmold v nově vzniklé Spolkové republice, kde jeho žena pracovala jako učitelka. Jejich starý byt v Bonnu byl v roce 1944 zničen během leteckého bombardování. Von Petrikovits dostal čas na zotavenou a 1. května 1950 byl opět přijat na své dřívější místo v Zemském muzeu v Bonnu. Začal provádět malé regionální výzkumy kolem hory Niedeggen u Eifelu a výkopy v oblasti legionářských objektů Neuss. V roce 1958 nastal další významný zlom v jeho kariéře. Byl jmenován ředitelem Zemského muzea v Bonnu. Tím zůstal dalších patnáct let, než se ve věku 62 let pozice vzdal. Během těchto patnácti let se mu z válkou zničeného muzea povedlo vybudovat jednu z největších institucí specializujících se na římskou archeologii v celé Evropě. Jeho muzeum například jako jedno z prvních evidovalo své sbírky pomocí elektroniky, a to mnoho let před nástupem počítačů. Zasadil se o nové metody v historickém bádání, vyzýval k užší spolupráci historiků, archeologů a přírodovědců. Pod jeho vedením probíhaly četné výzkumy římských vojenských lokalit v oblasti řeky Rýna. Stěžejním dílem jeho života se stala práce *Das römische Rheinland* (v překladu Římské Porýní), v níž shrnul dosavadní výzkum od roku 1945 až po svou současnost.

Harald von Petrikovits zemřel v roce 2010. Měl za sebou velice plodný vědecký život. V Německu je považován za otce moderní římsko-germánské archeologie. Za svou činnost obdržel celou řadu vyznamenání.

Mgr. Tomáš Lašák, Městské muzeum Rýmařov
(Zdroje: Alföldy, Géza. Harald von Petrikovits (8. 9. 1911 – 29. 10. 2010). In: *Jahrbuch der Heidelberger Akademie der Wissenschaften für das Jahr 2010*. Heidelberg, 2011, s. 238–240; Joachim, Hans-Eckart. *Der Archäologe, Althistoriker und Museumsman* Harald von Petrikovits. In: *Bonner Jahrbücher*. Bonn, 2012, s. 3–17; foto: tamtéž.)

Akce hradu Sovince

Výstava Krajina Ladislava Kucharského

30. března – 15. května

Dominantním tématem fotografa Ladislava Kucharského je krajina, zejména Moravy a Slezska, nejmilejším námětem je Moravské Slovácko, zvané i Moravské Toskánsko. Krajina kouzelných zákoutí, posetá malými sakrálními stavbami je vděčným fotografickým objektem. Autor rád fotí, jak říká, na „dlouhé sklo“, objektivy s větší ohniskovou vzdáleností, které dodají krajině zvláštní ráz i efekt téměř leteckého pohledu.

Kmotra smrt – 21.–22. dubna

Dobývání hradu Sovince

Akce pod taktovkou Špinavců se ponese v duchu vojenské historie. V prostorách hradu a především pátého nádvoří se představí elitní mušketýrský regiment Corporal a těžkooděnci v plné zbroji Taranis.

Po oba dny se v 11:45 a v 15:00 rozpoutá urputná seč. Aby ale na hradě jen neřinčely zbraně, vystoupí v sobotu také kejklíř Krupino a v neděli kejklíř Vojta. Pro nejmenší diváky zahraje pohádky loutkové divadlo Kašpárkův svět.

Útěk z řádu – 5., 6. a 8. května

Pikantní příběhy a šermířské pověsti z kláštera

Bohatý celodenní program v režii spolku Dědictví. Na pátém nádvoří se představí skupiny historického šermu Lucius a Dragers, v úterý 8. května navíc skupina Nuntius Regis. O dobrou náladu se bude starat kejklíř Vlček a žonglérská společnost Vagabundus a v úterý kejklíř Krupino. Pro nejmenší tu budou Pohádky z košíku. Chybět nemůže ani sokolník s dravými ptáky při letových ukázkách a ve fotografickém koutku či historické stánky všeho druhu.

Petr Šenkyřík, Michal Koutný

NAŠE LISTÁRNA

Úhyn žab ve Valšovském Dole

Denně dojíždím za prací z Rýmařova směrem na Uničov. Každoročně se v jarním a podzimním období setkávám s nepříjemnou situací v obci Valšovský Důl, která se nachází v katastru obce Dlouhá Loučka (okres Uničov).

Před cca čtyřmi roky byla v této obci provedena rozsáhlá rekonstrukce silnice číslo II/449 a musím uznat, že byla provedena výborně (jedna z mála, která vypadá opravdu moderně).

Nicméně při této rekonstrukci si někdo nevěšiml či opomněl, že cesta křížuje migrační trasu žab z místního rybníku, které právě v jarním a podzimním období tuto cestu přelézají do volné přírody. Denně tak dochází vlivem automobilového provozu k úhynu desítek, ne-li stovek žab.

Chápu, že vybudování jakéhokoliv opatření pro přechod žab je finančně velice náročné a asi ani není v zájmu cokoli na nově rekonstruované sil-

nici měnit. Bylo by však přinejmenším vhodné umístit do této lokality alespoň nějakou značku, která by řidiče upozornila na větší obezřetnost při průjezdu touto lokalitou. Sama skutečnost stovek mrtvých žab volně se rozkládajících na cestě nevrhá dobré světlo na tuto část obce.

Nemyslím si, že by tento jev byl marginální, jelikož se situace opakuje již několikátým rokem a za tu dobu zde uhynuly tisíce žab.

Tímto dopisem bych určitě nechtěl nikoho vinit z tohoto jevu, prostě si toho pravděpodobně jen nikdo nevěšiml. Domnívám se však, že v zájmu ochrany přírody by bylo vhodné, aby se tímto problémem někdo zabýval.

Bc. Vít Rychlý

(Poznámka: Naše redakce oslovila ochranáře z tamní lokality, a ten přislíbil, že bude v této věci kontaktovat Agenturu ochrany přírody a krajiny v Olomouci.)

Zajímavosti z přírody

Jak kdysi vypadaly naše lesy

Mluvíme-li o původním lese, máme na mysli les přirozený, který se na našem území postupně rozšířil v době poledové a jehož složení (druhovú skladba) bylo dáno stanovištními podmínkami, jako je typ půdy, vlhkost (spodní voda, srážky), expozice (orientace svahu vzhledem ke světovým stranám), nadmořská výška aj. Procesu tohoto osídlení říkáme sukcese, konečnému stavu pak klimax, který se udržuje tak dlouho, dokud není porušen. Do přirozeného lesa či pokryvu půdy však patří i ty druhy, které se u nás udržely z dob kontinentálního zalednění, a jimž proto říkáme glaciální relikty.

V přirozených lesích se utváří lesní společenstvo (nejen stromy samotné, ale i keře, byliny, houby, mechy a kapradiny, návazně živočichové) podle podmínek, které mu prostředí poskytuje k životu. V kulturním lese (tj. současném lese pěstovaném člověkem) se na podmínky prostředí mnoho nedbá, neboť volba stromů k výsadbě a pěstování je vedena především hospodářskými důvody. Tak se stalo, že přirozené lesy téměř vymizely a místo nich jsou už přes 200 let pěstovány smrkové a místy borové monokultury. Ty však často ničí větrné a kůrovcové kalamity, které nabývají na síle, a tak konečně začínají odpovědní činitelé uvažovat o pěstování lesa alespoň blízkého přírodnímu stavu.

Poznání historického vývoje lesů je nezbytným předpokladem k dokonalému pochopení jejich současného stavu. Les jako vrcholný rostlinný útvar evoluce (patří mezi nejvýznamnější ekosystémy na světě) se neustále vyvíjí a mění podle toho, jaké panují životní podmínky. Proměny lesa probíhají ovšem velmi pomalu, v dlouhých údobích a jsou přímo spjaty s historickým vývojem Země.

V časných třetihorách (třetihory – období zhruba před 65–1,8 mil. let) panovalo v celé Evropě vlhké a horké podnebí. Tehdy u nás převládaly pralesy složené z listnatých dřevin, které dnes rostou jen

v subtropích a tropech. Spolu s nimi však již rostla většina dřevin, z nichž jsou složeny naše dnešní přirozené lesy – duby, javory, jilmy, habr, vrby aj., z jehličnanů je z té doby známa borovice *Pinus succinifera*, z níž pochází fosilní pryskyřice známá jako jantar.

V mladších třetihorách nastává zásadní obrát ve vývoji lesního krytu v našich zemích: následkem ochlazování začínají subtropické dřeviny ustupovat a naproti tomu dochází k rozvoji některých dnešních rodů – olše, břízy, habru, vrby, ořešáku, javoru, dubu, tisovce, sekvoje, zervy, cedru, borovice, smrku. Během tohoto období se vzhled lesů postupně přibližuje rázu dnešních přirozených lesů. Na horách a ve stinných údolích převládaly bukové pralesy s příměsí jedle a jiných jehličnanů, v pahorkatinách se rozbujelely smíšené doubravy a v teplých chlumech šipákové háje.¹ Taková byla situace na konci třetihor, asi před 1 milionem let. Podnebí bylo tehdy ještě dosti teplé.

Rozhodující vliv na vývoj lesů měla doba ledová ve čtvrtohorách (čtvrtohory – období před 1,8 mil. let až dosud). Proběhla v několika

Ve středních a vyšších polohách Jeseníků (podhorský a nižší horský stupeň) kdysi převládaly listnaté lesy, jedlobučiny a smíšené lesy, nikoli smrkové monokultury. Na fotce je enkláva bučiny ve Stráleckém lese (600 m)

fázích, glaciálech, střídaných interglaciály, tj. přechodnými otepleními. Z geologického hlediska skončila teprve nedávno, před 12–10 tisíci lety. V pleistocénu (starších čtvrtohorách) se ve Skandinávii vytvořil souvislý ledovec, který pronikal k jihu do střední Evropy, což mělo samozřejmě za následek výrazné ochlazování. Navíc současně s ledovcem severským se k nám od jihu šířil ledovec alpský. Naše území však nebylo nikdy úplně zaledněno. Skandinávský ledovec se zastavil na severním úpatí Krušných a Jizerských hor, Krkonoš a Jeseníků a jen malým dílem pronikl na území Čech a Moravy – k Liberci, na Žulovskou pahorkatinu a Moravskou bránu k Hranicím. Alpský ledovec se zastavil asi 10 km od Šumavy a Českého lesa. Ochlazení mělo za následek vytvoření malých místních ledovců, které částečně ovlivnily reliéf Šumavy, Krkonoš a Jeseníků.

Studené podnebí bylo nepříjemné pro život většiny třetihorní květeny. Ta proto ustoupila do teplejších krajů – na západ do údolí Rhôny a do jižní Francie, na jihovýchod do Uherské nížiny, na Balkán a do Černomoří. Za ustupující teplomilnou květenou pronikala do našich krajin před ledovci chladnomilná arktická a alpská květena.

Jak asi vypadal rostlinný kryt našeho území v dobách zalednění? V oblastech pod přímým vlivem ledovce (do vzdálenosti 80 km od čela ledovce) a v hornatých krajinách se rozprostírala severská tundra. Ve větší vzdálenosti (asi 250 km) na místech s příznivějším podnebí vznikla tajga, v níž převládaly jehličnaté dřeviny. Jen na některých obzvláště chráněných místech se mohly udržet ostrovy lesů tvořených otužilejšími dřevinami – borovicí lesní, břízou, osikou a lískou. Práce odborníků však dokazují, že už tehdy u nás rostly i dřeviny na teplo náročnější. Taková útočiště (refugia) se nacházela např. ve středních Čechách, na jižní Moravě a snad i jinde. Vznik refugií byl podmíněn vhodnou oblastí s optimální expozicí a vhodnou půdou či podložím, jaké poskytují výhřevné horniny, především vápenec, dolomit, hadec a čedič. A tak v dobách risského a würmského zalednění (období před 150–15 tisíci lety před n. l.) už u nás rostly dub, smrk, borovice, líska, jasan a tis.

Drtivou většinu území však zabírala tundra. S ní se mísila alpská květena, vytlačena rostoucím alpským ledovcem z vysokohorských poloh. Vegetaci tvořila neuzavřená společenstva nízkých keřů a keříčků, doprovázených různými druhy arktických a alpských trvalek a mechů. Kromě vůdčího druhu, dryádky osmiplátečné, lze zmínit břízu trpasličí, vrbu bylinnou, lapenskou a borůvkovitou, šichu černou a borůvku vlochyni, dále různé trávy, ostřice, mechy a lišejníky.

¹ *Quercus pubescens* – dub pyřitý, zvaný šipák. Jméno je dáno pyřitostí, připomínající některé druhy šipků, příp. mohlo být odvozeno ze srbského slova „šipak“ = růžový keř.

Některé z těchto druhů se dochovaly až do současnosti, proto je označujeme za glaciální relikty. Na šumavských a krušnohorských rašeliništích je to bříza trpasličí, v Krkonoších a Jeseníkách vrba bylinná a laponská a jalovec nízký, borovice kleč (původní pouze v Krkonoších!) a z bylin hořec tolitovitý, jestřábník oranžový, mochna zlatá a v Krkonoších navíc koniklec alpský. V Jeseníkách roste vrba laponská pouze na jediném místě, pod vrcholem Pradědu, vrba bylinná na třech místech, s jalovcem nízkým se nejspíše setkáme na Břidličné hoře.

Konec pleistocénu se ohlásil značným oteplením. Podnebí dostalo vnitrozemský ráz, tundra začala ustupovat a na její místo se dočasně rozšířila step. Tehdy, asi před 10 tisíci lety, skončila doba ledová a začal současný geologický útvar – holocén.

Příznivé podnebí na počátku poledové doby znovu umožnil nástup lesa do oblastí, z nichž byl vytlačen. Na plochy opuštěné tundrou se šíří nejprve otužilé dřeviny, které mohly snášet podmínky na místech blízko ledovce – bříza, borovice, osika a vrby. Nadvládu posléze získává borovice, a to ve všech výškových polohách. Tuto dobu nazýváme preboreální a spadá do starší doby kamenné (asi 8. tisíciletí př. n. l.). Již během tohoto období se v lesích objevují, zatím roztroušeně, další dřeviny – smrk, olše, líska, duby a jilmy. Konec vlády borovice je ve znamení teplejšího a postupně suššího podnebí. Tím se vytvářejí příznivé podmínky pro rozvoj lísky, která také v následujícím období, boreálu, určuje spolu s borovicí charakter lesa. Na úpatí hor rostl již smíšený dubový les, od jihozápadu se do střední Evropy šířily jedle a buk.

Asi 7 500 let př. n. l. začíná boreál, rychle přibývá smrk, v nižších polohách dále převládá dub s jilmem a lípou, k nimž se ještě druží javory a jasan. Kontinentální podnebí boreální doby přechází během atlantiku (období 5 500 až 2 500 let př. n. l.) ve vlhčí klima skoro oceánského rázu. Stepní a leso-stepní vegetace ustupuje a udržuje se jen v oblastech, kde jsou srážky nižší. Ve vyšších polohách vládne smrk. Borovice lesní je vytlačena na chudé půdy, které nevyhovují ani doubravám, ani smrku, a podobně je na tom i líska.

Koncem atlantické doby se ochladilo a stoupl počet srážek. Tehdy, asi před 4 500 lety, přibývá buku a jedle. Na počátku subboreálu (2 500 let př. n. l.) se v lesích udržuje značné zastoupení smrku, hlavně ve vyšších polohách, zato v nížinách a pahorkatinách ubývá smíšeného dubového lesa. Ubývá také olše, která v předchozím období dosáhla maxima svého rozšíření.

Asi 800 let př. n. l. končí subboreál s průměrnou teplotou o 1–2° C vyšší než dnes a nadchází chladnější a vlhčí subatlantická doba s teplotou obdobnou jako dnes, která je údobím obrovského rozmachu bukojedlového lesa. Subatlantik spadá archeologicky do konce doby bronzové a do doby železné. Tehdy se již začíná uplatňovat vliv člověka na přirozený vývoj lesů. Zpočátku sice slabě, ale pak stále výrazněji. Např. lid únětické kultury (1700–1200 př. n. l.) už využíval extenzivní zemědělství a ještě větší vliv měla kultura knovízská a bylanská.

Dospěli jsme na práh doby historické. Během pozvolného vývoje se charakter lesa ustálil a zanikly typy nejlépe vyhovující klimatickým a půdním poměrům. V pohraničních horách rostl smíšený les buku, jedle a smrku, v chlumech smíšené doubravy, v zaplavovaných územích podél řek se prostíraly lužní lesy. Končí však doba, v níž les utvářela sama příroda, a začíná období, kdy jeho vývoj stále více ovlivňuje hospodářský člověk.

Čtenář se možná bude ptát, jak je možné určit vývoj lesů v době ledové a poledové, dlouhé zhruba 1 milion let. Samozřejmě jej nelze zdokumentovat přesně na dobu a dané místo. Jde však o zjištění, která jsou velmi pravděpodobná, tj. přesnější nemáme a mít patrně nebudeme. V rámci doby poledové jsme na tom lépe. Jestliže byl vývoj lesa a rostlinstva vůbec od prvohor odvozen z otisků z kamenělin a podle mohutných uhelných slojí v různých geologických vrstvách, máme pro určení vývoje lesů v době poledové několik poměrně spolehlivých ukazatelů. Nejdůležitějším z nich je metoda pylových analýz, záležející v rozboru zrn uložených v rašelině. V té je pyl většiny dřevin dobře konzervován a vydrží po tisíciletí. Pylová zrnka se získávají preparací a pod mikroskopem se zjišťuje jejich původ. Podle procentního zastoupení pylu různých dřevin ve vrstvách rašeliny lze pak určit složení lesa v jednotlivých obdobích doby poledové. Pylové rozborů se doplňují průzkumem zbytků semen a pupenových šupin v rašelině a studiem zbytků dřeva nalezených v pozůstatcích po předvěkém člověku. Souhrn těchto šetření dává přehledný obraz vývoje lesa za posledních 10–12 tisíc let, kdy se v nadvládě střídaly různé druhy dřevin.

Poslední období, zahrnující i současnou dobu a označované jako recentní období borovice a smrku, se liší od všech předcházejících tím, že o vývoji lesa rozhoduje především lidská kultura a teprve v druhé řadě podnebí a půda.

Fota a text: Miloš Zatloukal
(Zdroj: Mráček, Zdeněk. Les. Praha: Orbis, 1959.)

Pohřešovaného starostu Rapotína našli policisté mrtvého u Horního Města

Tragicky skončilo týdenní pátrání po pohřešovaném šestašedesátiletém starostovi Rapotína na šumpersku Pavlu Žerníčkovi. Muž byl nezvěstný od pondělí minulého týdne, v neděli jej našli policisté bez známek života na Rýmařovsku. Muž měl delší dobu zdravotní problémy, kvůli kterým nemohl vykonávat funkci starosty.

„Muž byl v neděli v odpoledních hodinách nalezen bez známek života v katastru obce Horní Město na Rýmařovsku. V blízkém okolí policisté našli také hledané vozidlo. Veškeré okolnosti úmrtí osoby nyní prověřují kriminalisté územního odboru policie Bruntál,“ uvedla

šumperská policejní mluvčí Jiřina Vybíhalová.

Podle bruntálské policejní mluvčí Pavly Jirouškové byla nařízena soudní pitva. „Kriminalisté se případem intenzivně zabývají, bližší informace zatím nelze sdělit. Byla nařízena soudní pitva k objasnění okolností úmrtí,“ řekla policejní mluvčí.

Muž byl nezvěstný od začátku minulého týdne, kdy odjel ze svého trvalého bydliště v osobním autě a od té doby o sobě nepodal zprávu a nebylo možné se s ním spojit. S žádostí o pomoc při pátrání se policisté obrátili na veřejnost ve středu. Jan Štředa, Novinky.cz

Ovocnické rozhledy

Jarní období je v plném proudu, a proto bych tento ovocnářský díl rád věnoval výsadbě. Tato činnost je mnohdy podceňována a neúspěchy svalovány na spoustu jiných faktorů. Pěstitel si často neuvědomuje, že výpěstek nesází jen pro sebe, ale i pro příští generace, a měl by tedy do řádné výsadby investovat dostatek úsilí. Smutným důkazem chyb jsou živořící stromy téměř bez přírůstků, v lepším případě přehuštená „košťata“, která se polámou pod tíhou první větší úrody.

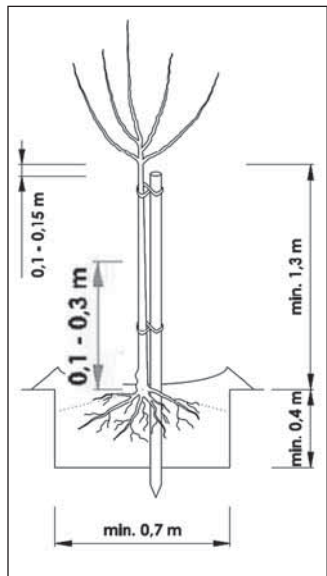
1) Výběr stanoviště. Ovocný strom je více či méně dlouhověký jedinec, který potřebuje dostatek místa nejen pro svou korunu, ale i kořeny, jimiž přijímá z půdy vodu a živiny. Půdní, povětrnostní a vlhkostní podmínky se na každém stanovišti liší. Avšak suchý pozemek se dá zavlažovat, vlhký drenážovat, na větrném sázet do závětrí budov, v mrazové kotlině volit mrazuodolné pozdně rašící odrůdy a nízká ornice hluboko zryt a vylepšit kompostem či hnojem.

2) Výběr podnože. Většina stromových zástupců ovocných druhů se množí štěpováním – tj. např. roubováním na jiného jedince, který tvoří kořenovou soustavu. Tak jako se šlechtí odrůdy na kvalitu ovoce, tak i podnože se šlechtí na vhodné vlastnosti – např. mrazuodolnost, bujný/zakrslý růst, odolnost chorobám, škůdcům, suchu, vlhku... Je třeba mít na paměti, že druh podnože je naprosto zásadní pro charakter růstu a konečnou velikost stromu! **Bujná podnož** (např. semenáč, A2 jabloní; myrobalán u švestek; ptáčnice u třešní...) v půdě dobře kotví, záhy nevyžaduje oporu, umí si sáhnout pro vodu, ve špatné půdě tolik nestrádá a snese zatrvanění, ale v dobré zemině dosahuje obřích rozměrů. Naopak **zakrslá podnož** (u jabloní M9, M26, M27; u hrušní kdoule; slivoní wavit, waxwa, pixy; třešní/višni – PHLA, Colt, Gisela 5, 6...) vyžaduje trvalou oporu, častou závlahu, kvalitní hlubokou ornici, častější hnojení a při holomrazech může namrzat. Stromy na ní dosahují malých rozměrů, ale velmi vysoké plodnosti na plochu koruny.

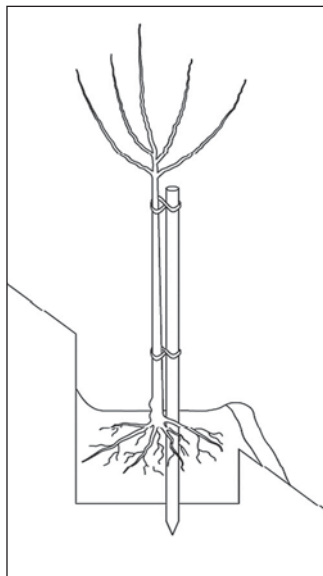
Pozn.: termíny jako „zákrsek“, „čtvrtkmen“ apod. neříkají nic o budoucí velikosti stromu, ale pouze o výšce zapěstování korunky! Tj. u zákrsku cca 90 cm, u čtvrtkmenu 120 cm. Tato výška se se stářím stromu nemění!

3) Výběr druhu/odrůdy. Každý ovocný druh má jiné nároky a i mezi jednotlivými odrůdami jsou značné rozdíly. Vždy je u každého druhu/odrůdy potřeba dále pátrat po konkrétních údajích o vhodnosti do vyšších nadmořských výšek. Z hlediska odolnosti jsou **nejodolnější** zástupci drobného ovoce (klasické maliny, klasické ostružiny, rakytník, zimolez, klikva, brusinka, muchovník, většina borůvek, rybízů, angreštů a jahod), jeřáb sladkoploďý, aronie, slivoň, jabloň. Trochu **méně mrazuodolné** jsou: hrušeň, třešeň, višň. **Vysloveně teplomilné:** broskvoň, meruňka, réva, kdoule, moruše, oskeruše a fíkovník.

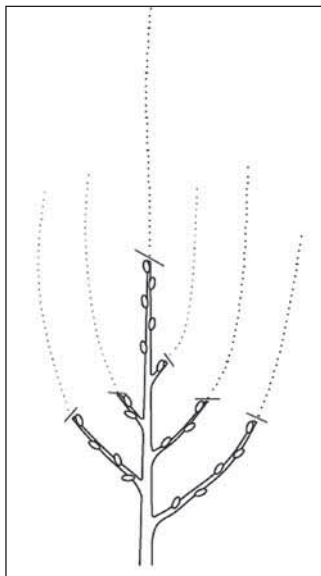
4) Výsadba. Všeobecně nejlepším termínem výsadby je podzimní. Zemina má čas slehnout, stromy využijí četnou vláhu, stihnou lépe zakořenit a na jaře mají náskok proti jedincům z jarní výsadby. Výsadbová jáma by měla dosahovat v závislosti na kvalitě zeminy aspoň rozměrů 40 x 40 x 40 cm. Měla by být vždy vylepšena rozloženým hnojem, u kterého nehrozí popálení kořenů, lépe kompostem, a opatřena zatlučeným kulem o průměru aspoň 5 cm, nejlépe impregnovaným. Kořeny sazenice by měly být zastříženy do zdravých částí a ponořeny před vlastní výsadbou aspoň na 24 hodin do vody pro jejich oživení. Korunu nezastřihujeme! Po vysazení strom důkladně zalijeme a volněji přivážeme ke kůlu osmičkovým způsobem adekvátním úvazovým materiálem. Kůl nesmí přesahovat výšku koruny, jinak hrozí poškození větví. Je-li příliš krátký, hrozí zlomení ve větru. Rozteč mezi stromy volíme dle ovocného druhu/zvolené podnože – u zakrslých může postačovat i 2 m, u bujně rostoucích dosahuje i 10–12 m!

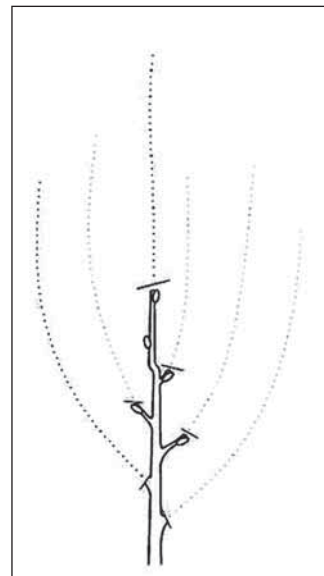
Obr. 1 Výsadba ovocného stromu na rovině

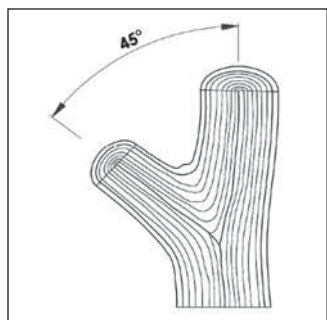
Obr. 2 Výsadba ovocného stromu na svahu

Obr. 3 Střih po podzimní výsadbě

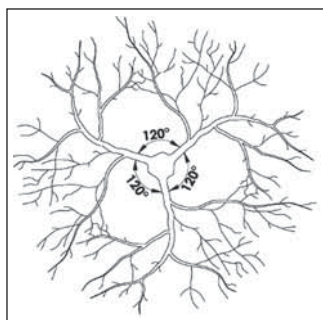

Obr. 4 Střih po jarní výsadbě

Obr. 5 Rozmístění kosterních větví v koruně

a) optimální úhel odklonu

b) optimální úhly rozchodu při třech a pěti větvích

5) Střih. Provádíme na jaře. Vzhledem k poškozeným kořenům po vyorání sazenice v ovocné školce je nutné korunu zakrácit výrazně, aby strom zvládl vyžít všechny výhony. Vše je nejlépe patrné z obrázků.

Dimitrij Tyč ml.
(Zdroje: SPPK C02 005:2016 *Péče o funkční výsadby ovocných dřevin*; Blažek, J. – Kneifl, V. *Pěstujeme slivoně*. 2. vyd. Brázda, 2014.)

Moravskoslezský kraj informuje

Obyvatelé kraje vyčerpali kotlíkové dotace, žádosti jsou nadále přijímány

Moravskoslezský kraj bez problémů vyčerpá dvojnásobnou alokaci, kterou měl k dispozici pro druhé kolo kotlíkových dotací. Lidé si o výměnu starých kotlů mohou žádat i nadále do zásobníku, mají šanci, že i jim bude vyhověno.

Moravskoslezský kraj je v čerpání kotlíkových dotací velmi úspěšný. Už v prvním kole v roce 2016 se přidělené finanční prostředky podařilo vyčerpat během několika týdnů, v doplňkové výzvě na tepelná čerpadla a kotle na biomasu v březnu 2017, kdy byl poprvé uplatněn elektronický příjem žádostí, bylo „vymalováno“ za 2,5 minuty. „I v tomto kole se snažíme žádosti administrovat co nejrychleji, z 8 800 evidovaných je vyhodnoceno již téměř 7 300 žádostí.

Poskytnutí dotace je schváleno více než 6 800 žadatelům, z toho je již více než 1 100 výměn proplaceno, a to v celkovém objemu přes 131 milionů korun. Přesný počet uspokojených žadatelů budeme znát až po vyhodnocení dosud došlých žádostí,“ řekl náměstek hejtmána pro regionální rozvoj Jan Krkoška.

Ve druhém kole kotlíkových dotací má Moravskoslezský kraj k dispozici 891 480 000 korun. Část prostředků je vyhrazena na administraci a publicitu projektu, na samotné výměny kotlů je určeno 864 milionů korun, které jsou už podanými žádostmi vyčerpány.

Žadatelé však mohou žádosti o kotlíkovou dotaci podávat i dál do zásobníku. Kraj bude přijímat žádosti až do počtu 10 000. Může se stát, že některé už podané žádosti neprojdou schvalovacím procesem, některé výměny kotlů nakonec neproběhnou nebo nebudou správné, a tedy ani proplacené. Uvolněné finanční prostředky tak budou nabídnuty dalším zájemcům o ekologický kotel.

Při letošní únorové návštěvě přislíbil ministr životního prostředí miliardu korun, kterou bude moci Moravskoslezský kraj použít na další kotlíkové dotace a projekty, které povedou ke zlepšení ovzduší v regionu.

„Vynaložení těchto finančních prostředků považuji za velmi dobrou investici do budoucnosti našeho kraje, kvality života jeho obyvatel a zlepšení stavu životního prostředí. Lokální topeniště spalující nekvalitní tuhá paliva, popřípadě komunální odpad ve starém prohořvacím kotli, jsou významným zdrojem zdraví škodlivých organických látek v ovzduší, zejména karcinogenního benzoapyrenu. Výměnou jednoho starého kotle můžeme docílit snížení emisí prachu v objemu až 100 kilogramů ročně,“ uzavřela náměstkyně hejtmána kraje pro životní prostředí Jarmila Uvírová.

Mgr. Nikola Birklenová, odbor kancelář hejtmána kraje

Užitečná informace

Rozúčtování a vyúčtování nákladů spojených s bydlením

Poslední duben si každý spojí s večerním rejdním, zapalováním ohňů a vyhlídkou následujícího volného dne, naplněného romantickou procházkou. Toto datum je však důležité i z jiného, ne tak romantického důvodu. Zpravidla do konce dubna musí totiž každý nájemník, člen bytového družstva či vlastník bytové jednotky obdržet od poskytovatele vyúčtování služeb spojených s bydlením za uplynulé období. Během dubna se tak zpravidla dozvíme, jak se nám podařilo, či nepodařilo hospodařit s teplem, vodou, ale také např. s elektřinou ve společných prostorách.

Toto vyúčtování mnoha lidem každoročně připraví nemalé překvapení, ale zatímco drtivá většina spotřebitelů ví, že vady zboží mohou reklamovat po dobu dvou let, ne každý ví, že pro reklamaci různých vyúčtování platí odlišné lhůty. Proto si shrneme práva nájemníků, členů bytových družstev i majitelů bytů v bytových domech, která souvisí s každoročním vyúčtováním služeb spojených s bydlením (tepla, vody, osvětlení společných prostor, nákladů na provoz výtahů, příjem TV a rozhlasového vysílání, komínů atd.).

Počátek a délku zúčtovacího období zpravidla určuje poskytovatel služeb, maximálně však v délce 12 měsíců. Nejčastěji jde o kalendářní rok, a protože vyúčtování musí přijít nejpozději do čtyř měsíců od skončení

předchozího období, bývá konečným termínem zpravidla konec dubna.

Než obdržíme konečné vyúčtování, musí být nejprve určen náš podíl na celkových nákladech služeb v rámci bytového domu. Tomuto procesu se říká rozúčtování. Platí, že způsob rozúčtování nákladů na služby poskytovatel písemně ujedná s dvouřetinou většinou nájemců nebo o něm rozhodne družstvo či společenství vlastníků jednotek. Toto ujednání by v písemné formě měli obdržet všichni příjemci služeb. Ke změně způsobu rozúčtování může dojít vždy až po uplynutí celého zúčtovacího období.

Postup pro rozúčtování nákladů na služby spojené s bydlením mezi jednotlivé příjemce se řídí tzv. zákonem o službách. Rozúčtování dodávky tepla a teplé užitkové vody pak podrobně upravuje vyhláška č. 269/2015 Sb. Když je stanoven náš podíl, porovná se se zálohami, které jsme během roku uhradili, a je vyčíslen rozdíl. Je nám vyúčtován buď nedoplatek, nebo v příjmenějším případě nám je poskytovatel povinen vrátit část záloh jako přeplatek. Vyúčtování musí obsahovat skutečnou výši nákladů na jednotlivé služby se všemi potřebnými náležitostmi, včetně výše přijatých záloh tak, aby výše případných rozdílů ve vyúčtování byla zřejmá a kontrolovatelná z hlediska způsobů a pravidel sjednaných pro rozúčtování.

Málokdo ví, že má právo písemně požádat poskytovatele služeb, aby mu předložil podklady, ze kterých při rozúčtování vycházel. Ten je pak povinen, nejpozději do pěti měsíců po skončení zúčtovacího období, doložit náklady na jednotlivé služby, způsob jejich rozúčtování, způsob stanovení výše záloh za služby a provedení vyúčtování. Příjemci služeb mají také právo pořídit si kopie těchto podkladů.

Pokud s obdrženým vyúčtováním nesouhlasíme, máme právo u poskytovatele uplatnit tzv. námitky proti vyúčtování. Případné námitky ke způsobu a obsahu vyúčtování je nutné předložit poskytovateli služeb neprodleně, nejpozději do třiceti dnů ode dne doručení vyúčtování. Pokud jsme žádali o doložení podkladů, pak máme třicet dnů od chvíle, kdy jsme se s nimi mohli seznámit. Odpověď na naše námitky, příp. reklamaci bychom měli dostat nejpozději do třiceti dnů.

Marcela Reichelová
předsedkyně SOS MaS, z. s.

Sport

Historický úspěch rýmařovských mužů na MČR v běhu na lyžích

Tři závody, čtyři závodníci a čtyři umístění v nejlepší desítce – vítězka rýmařovských sportovců po závěrečném Mistrovství ČR a Hančově memoriálu v běhu na lyžích. A aby toho nebylo málo, muže 4. místem doplnila dorostenka Karolína Ryšková.

V krkonošských Horních Mísečkách se od 23. do 26. března sešli běžci a běžkyně na lyžích, aby naposledy v této zimní sezóně bojovali o dorostenecké, juniorské a seniorské tituly mistrů republiky. Pod trenérským vedením **Rostislava Sedláčka** se na start norského sprintu postavili **Karolína Ryšková** (15. místo), **Natalie Struhárová** (20. místo), **Marek Sedláček** (21. místo) a **Václav Sedláček**. Poslední jmenovaný lyžař dosáhl v kvalifikaci čtvrtého nejrychlejšího času, což je v konkurenci reprezentantů liberecké Dukly překvapivý a nad očekávání kvalitní výsledek. Po semifinálové a finálové jízdě Václav dosprintoval na konečném 10. místě.

Ve startovní listině sobotních štafet na 3x 7 kilometrů četli pobavení pořadatelé, závodníci, trenéři i fanoušci složení rýmařovské štafety: **Štěpán Sedláček**, **Václav Sedláček** a finišman **Marek Sedláček** – podle olympioniků a specialistů na historii českého lyžování Stanislava Henycha a Květoslava Žalčíka šlo o první bratrskou štafetu v dějinách MČR, okořeněnou trenérským vedením **Rostislava Sedláčka**. A nešlo o recesi, v celorepublikové konkurenci dvanácti mužských štafet se Sedláčkovi umístili na 6. místě, před závodníky z Jilemnice, Jablonce nad Nisou, Trutnova nebo Šumavy (za kterou na trati bojovali hned dva juniorští reprezentanti).

Vyvrcholením mistrovského vikendu i celé sezóny byly závěrečné vytrvalostní závody volnou technikou. **Karolína Ryšková** na trati 7,5 km

zaostala za bronzovou příčkou jen o 17 vteřin, **Natalie Struhárová** dokončila 10kilometrovou trať na 21. pozici. Na start Hančova memoriálu na 50 kilometrů se postavili laufaři **Pavel Ondrášek** a **Václav Sedláček**. Oba Rýmařováci na trati spolupracovali a v cíli si Ondrášek dojel pro vynikající 8. místo před 9. Sedláčkem.

Poděkování patří především Diakonii ČCE Rýmařov a Základní škole Rýmařov, které nám umožnily reprezentovat město. *Štěpán Sedláček*

Václav Sedláček a olympionik Petr Knop na trati norského sprintu (zdroj: www.czech-ski.com)

Starší fotbalová příprava ukončila zimní halovou sezónu

Do konce halové sezóny zbývaly poslední tři turnaje ve Šternberku. Z těch si rýmařovská starší fotbalová příprava přivezla dvakrát první a jednou druhé místo.

Zvláště poslední turnaj se našim hráčům vydařil, bez jediné porážky a s celkovým skóre 15:2 si zaslouženě odvezli vítězný pohár. Celkově si z osmi turnajů odvezli dvakrát první místo, třikrát druhé místo a třikrát čtvrté místo.

Kromě toho se rýmařovští fotbalisté ze starší přípravy zúčastnili zápasů na umělé trávě s týmy SFC Opava, MFK Karviná, Valašské Meziříčí a Uničov systémem 7+1. Pro naše hráče to byly velice náročné zápasy, kvůli velikosti hřiště i proto, že hráli proti starším klukům. Je potřeba je ocenit za snahu a bojovnost. Celkové hodnocení zimní sezóny je nicméně pozitivní, jak z hlediska docházky, tak co do umístění na všech turnajích.

Od konce března se připravujeme na umělém trávníku, vždy v úterý a ve čtvrtek. V dubnu nás čeká první mistrovské utkání, kdy na domácím hřišti přivítáme tým Slavoje Bruntál.

Složení starší přípravy: Miroslav Mušálek, Radim Přecechtěl, Tomáš Vychodil, Petr Hance, Michal Kubík, Donnach Birchall, Jan Mihál, Vít Novosad, Sebastian Oliš, Filip Vymazal, Filip Maceček, Šimon Jahoda, Denis a Dominik Palovi, Jiří Herman, Jan Friedrich. Tým je složen z ročníků 2007 a 2008 plus jeden hráč ročníku 2009.

Ročníky 2008 a 2009 jsou ve starší přípravě zastoupeny velmi slabě, proto bych chtěl apelovat na rodiče aktivních chlapců tohoto věku, aby přemýšleli o jejich sportovním využití a přivedli je k nám do týmu. Rádi je přivítáme. *Foto a text: Radim Přecechtěl*

Rozpis utkání fotbalových družstev SK Jiskra Rýmařov, z. s. – duben 2018

Datum	MSFL muži A	OP – OFS muži B	KS sk. A dorost	KP MSKFS žáci st. + ml.	OP příprava st.	OP příprava ml. A	OP příprava ml. B
sobota 21. 4.	Uherský Brod 16:00		Dolní Lhota	FC Kopřivnice			
neděle 22. 4.		Vrbno p. Prad. 16:00			Juv. Bruntál A 13:30		
sobota 28. 4.	FK Mohelnice	Staré Město		Sl. Ol. Bruntál 09:00 + 10:45		Horní Benešov 14:00	FK Krnov B 15:30
neděle 29. 4.			Fotbal Fulnek 11:00				

zápasy venku

zápasy doma

Kuželkáři úspěšně ukončili sezónu

V sobotu 14. dubna se hrálo poslední kolo krajského přeboru v kuželných. KK Jiskra Rýmařov B zvítězil nad Šumperkem C 5:3. Celkově se umístil na 1. místě a postoupil do divize.

Největším úspěchem byl postup mužstva B z krajského přeboru do divizní soutěže, který se podařil po sedmi letech. Poděkování patří všem hráčům, kteří v letošní sezóně reprezentovali naše město: Jana Ovčáčková, Romana Valová, Michal Davidík, Marek Hampl, Martin Mikeska, Josef Mikeska, Jiří Polášek, Michal Ihnát, Antonín Sochor a Petr Chlachula. V posledních zápasech to sice vypadalo, že o postup přijdou, ale jejich bojovnost se nakonec projevila ve vítězném skóre. V tabulce byly na vrcholu nakonec tři body. Družstvo A se ve třetí lize po polovině sezóny potýkalo se zdravotními problémy i s odchodem klíčových hráčů, což málem vyvrcholilo sestupem do divizní soutěže. V jarní půlce sezóny se však mužstvo i přes veškeré oslabení semklo a nakonec docílilo čtvrtého místa v tabulce. Nebýt těchto lapálií, atakovalo by první místa tabulky.

Družstvo C se umístilo v meziokresním přeboru na krásném třetím místě, o dva body za prvním. Nebýt prohraných zápasů v poslední části, vypadalo to dokonce na vítězství ve skupině.

Musíme zmínit i povzbudivé úspěchy naší mládeže. V rámci Severomoravské soutěže skončili na pěkném pátém místě.

Pro družstva tímto víkendem sezóna skončila, ale před námi je ještě mistrovství ČR, na které se kvalifikovaly Romana Valová za ženy (Třebíč 5. května) a Lucie Mikesková za dorostence (Vrchlabí 28. dubna). Držíme jim palce.

Lze bez nadsázky říci, že rýmařovští kuželkáři dosáhli vynikajícího výsledku a ostatní týmy v následujících soutěžích budou s našimi kuželkáři muset počítat jako s tvrdými protivníky. Sezónu pokládáme za velmi úspěšnou a děkujeme všem, kdo k tomu přispěli, městu Rýmařovu za finanční podporu během celé sezóny, sponzorům, především firmám Lamont, KS-I Filtertechnik a Klempířství Pipa, i všem divákům, kteří nás povzbuzovali.

Petr Chlachula, foto: Antonín Sochor

2. kolo

RYO LIGA Děti

Rýmařov 2018

tělocvična gymnázia / neděle 21.4. 2018

8.30 - 13.00 hod.

www.badecryo.webnode.cz

2. kolo

RYO LIGA Badminton

Rýmařov 2018

tělocvična gymnázia / sobota 21.4. 2018

13.30 - 19.00 hod.

www.badecryo.webnode.cz

Rýmařov

... s vámi to zvládneme!

MSFL | SOBOTA | 21.4.2018 | 16:00

STADION : SK Jiskra Rýmařov, 8.května 42

Hana Jurenková**terapeut a průvodce osobním rozvojem**

Pomáhám nalézt řešení ve všech oblastech lidského života (zdraví, vztahy, práce, finance...)

pomocí kineziologie, regrese, imaginace, rozboru karmických kódů...

Jsem lektorkou kurzů a prožitkových seminářů.

Akce převážně ve Středisku volného času Rýmařov, ale i v jiných městech.

Telefon: 724 150 842, e-mail: hanajurenkova@seznam.cz
Stříbrné Hory 37

www.sebepoznani-shankou.webnode.cz

PROVÁDÍME

- **Kanalizační přípojky**
- **Vodovodní přípojky**
- **Elektro přípojky**
- **Elektroinstalační práce**

Kontakt:

Pokorný Pavel, Opavská 18, 795 01 Rýmařov

Mobil: 608 830 881

E-mail: pokornypavel2@seznam.cz

Soukromá řádková inzerce

- Prodám novou dětskou POSTÝLKU Scarlett Dominik, používanou 1 měsíc (stahovací bok, materiál přírodní buk), matraci (kokos) s povlakem + kolečka s brzdou. Původní cena celkem 3100 Kč. Cena dle dohody. Tel.: 606 386 119.
- Nabízím levně k prodeji funkční nadzemní kruhový bazén s celokovovou konstrukcí, průměr 3,6 m, solární panely. Předpokládám společnou demontáž a odvoz kupujícím. Cena dohodou. Tel.: 724 249 561.

REKLAMA

v RÝMAŘOVSKÉM
HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

JAK VYJDE

Další číslo
RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

bude v prodeji od **4. 5. 2018**

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek
26. 4. 2018
do 12 hodin

9/2018

Těšíme se na vaše příspěvky!

toto je plocha pro Vaši reklamu 1/4 A4

Ceny plošné inzerce**BAREVNÁ INZERCE**

celá strana A4 barevné obálky..... 4 400 Kč
1/2 strany A4 barevné obálky 2 200 Kč
1/4 strany A4 barevné obálky..... 1 100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4 2 000 Kč
1/2 strany A4 1 000 Kč
1/4 strany A4 500 Kč
1/6 strany A4 350 Kč
1/8 strany A4..... 250 Kč

Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou. Cena grafického zpracování je podle obtížnosti a velikosti inzerce od 100 Kč.

Soukromá řádková inzerce

Soukromá řádková inzerce je zpoplatněna částkou 10 Kč (max. 250 znaků), za rámeček nebo foto se příplácí 20 Kč.

Tel.: 732 102 489; 554 254 374

E-mail: rymhor@seznam.cz

Redakce

toto je plocha pro Vaši reklamu 1/4 A4

**SOUKROMÁ
ŘÁDKOVÁ INZERCE
JEN ZA 10 KČ!**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>. Neoznačené foto: Redakce. Uzavěrka dne: 12. 4. 2018. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Redakce: Mgr. Jiří Konečný, Mgr. Zdenka Příkrylová. Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Vlastimil Baran. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz, <http://svcrymarov.cz/horizont.php>. Vyšlo dne: 20. 4. 2018. Příspěvky laskavě zaslejte nejpozději do 26. 4. 2018. Další číslo vyjde 4. 5. 2018. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. ISSN 1214-4517. Cena 15 Kč

Akční slevy až 3.900 Kč

„Tak určitě!“

57 modelů zahradní techniky
v prodejní akci od 29. 3. do 30. 6. 2018.

Wippl 10.

Markéta Slaměňíková - STIHL

Malá Morávka 213

tel.: 723 912 274, 554 273 209

Po-Pá 8:00-12:00 13:00-16:30

BUGRFEST VOL. 6

KD STARA VES U RYMAŘOVA
5. 5. 2018
OD 14:00
160,-

MASTER
PENTH METAL LEGEND

BORON
HARDCORE-POWER / Thrash

VIOLENCE-THRASH / Thrash
SLASH / Thrash
DEATH / Thrash

LIAR
OLD THRASH TITANS
Thrash / Punk

DAMAGE
Thrash-Grind / Hardcore & Death

Elektronmontáže JIŘÍ ŠATKA | Restaurace TOMÁŠ ALBERT | Elektronmontáže ZDĚNĚK LUKNAŘ | FANŠ KARELS & MURIS
www.bugrfest.com - facebook.com/bugrfest

2. ROČNÍK BELTINE

28. 4. 2018

- 14:00 - slet čarodějů a čarodějnic u westernové školy v Janovicích
- čarodějné hopsání (dětská diskotéka), velký skákací hrad
- soutěže o ceny v čarodějnických disciplínách
- 16:00 - zapálení malé vatry s možností opékání špekáčků (budou ke koupi, ale můžete si přinést i vlastní)
- 16:00 - 18:00 - kapela Kelt Grass Band
- 18:00 - kapela Dunibuch

Vstupné 20 Kč dospělí, 10 Kč děti

čerstvá cukrová vata, čerstvý popcorn, balonky, nejrůznější cukrovinky
Přijďte se pobavit Vy i Vaše děti! Účast v kostýmech vítána!

SLET ČARODĚJNIC

Lékárna Avion

Rýmařov, Nám. Míru 3

Vaše rodinná lékárna

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

SLEVA až 100 Kč
Z DOPLATKU NA LÉKY*

A PŘI NÁKUPU VYBRANÉHO SORTIMENTU
VOLNÉHO PRODEJE NAD 500 Kč

* Sleva z doplatku je poskytována ve formě neuplatnění maximální obchodní přírážky a vztahuje se na léky hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění

- ✓ U nás dostanete to co máte předepsáno (nezaměňujeme)
- ✓ 20% sleva na antikoncepci
- ✓ Věrnostní bodový systém
- ✓ Dovoz inkontinenčních pomůcek na území Rýmařovska zdarma
- ✓ Inzulíny bez doplatku

AKČNÍ PRODUKTY

Analergin 50 tbl.

K léčbě příznaků spojených s alergickými stavy, jako jsou senná rýma, přetrvávající alergická rýma a chronická kopřivka. Lék k vnitřnímu užití. Čtěte pečlivě příbalový leták.

Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~129 Kč~~

Akční cena:

99 Kč

Beta karoten Galmed 12000 I.U. 100+20 zdarma

Antioxidant, který napomáhá k ochraně organismu před působením volných radikálů, doplněk stravy.

Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~139 Kč~~

Akční cena:

99 Kč

NEJEZDĚTE DO BRUNTÁLU! ŠETŘÍME VÁM PENÍZE A ČAS

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

[facebook.com/Lékárna Avion](https://www.facebook.com/Lékárna-Avion)

15 LET KVALITNÍ PÉČE O VAŠE ZDRAVÍ